

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Copyright, 1951, by the Society of the
Franciscan Fathers

XXXVI. Nr. 38 (64)

PENKTADIENIS (FRIDAY) RUGPIČIO (August) 31 d., 1951 M.

SIX CENTS

KARO PAVOJUS BUS DIDŽIAUSIAS 1953 METAIS

Frankfurtas. — Vakarų sąjungininkų žinių tarnyba nuolat tiria visus reiškinis, kur ir kada gali kilti naujas karas.

Jos išvada, kad 1951 m. lemiamieji įvykiai Europoje dar neprasidės, ligi šiol pasitvirtino. Dabar iš turimų duomenų ji sprendžia, kad dar 18 mėnesių laikotarpy Sovietai dar vengs pradėti pasaulinį karą. Lemiamais laikomi 1953 metai. Jei, Vakarams sustiprinus savo pajėgas, 1953 m. nepavyks diplomatinio keliu pasiekti susitarimo su Sovietais, tuomet

jau kils pats didžiausias karo pavojus.

Šiuo metu Vakarai stengiasi Europoje sudaryti karinę pajėgą, kuri ne tik būtų lygi sovietinei, bet ir prašoktų ją savo ugnies jėga, šarvuočiais, lėktuvais ir judrumu.

SIŪLO PAKEISTI IMIGRACINIS NUOSTATUS

Washingtonas. — Kongresui išteiktas imigracijos nuostatų pakeitimo projektas, kuriuo norima sukludinti įvairiems nusikaltėliams į JAV atvykti. Projektą išteikęs demokratų senatorius McCarran nurodė, kad naujieji nuostatai sudarytų galimybę neišleisti įvairių nusikaltėlių ir pašalinti iš krašto tuos, kurie neteisėtai yra įsigiję pilietybę. Nusikaltusiais svetimšaliais jais taip pat būtų atimta galimybė pilietybę gauti. Išstremimui nepageidaujamų svetimšalių, laikas taip pat nebūtų ribotas, kaip yra numatyta ligšioliniuose nuostatuose.

VLIKas leis laikraštį

Prof. J. Kaminskas savo pasikalbėjime su Eltos atstovu pareiškė, jog VLIKas yra galutinai nusistatęs leisti savo laikraštį. Jis būsiąs žurnalo pobūdžio ir jo paskirtis bus suorientuoti visam pasauliui pasisklidusius lietuvius aktualiais klausimais bei nagrinėti svarbesnius jų uždavinius.

Lozoraitis atvyksta pas VLIKą tartis

Po paskutiniųjų pasitarimų, St. Lozoraitis pasiūlė, buvo numatyta, jog tolimesniems pasitarimams tarp VLIKo ir jo bus susirinkta rugsėjo 10 d. Bet paskutinėmis žiniomis St. Lozoraitis pas VLIKą pasitarimams atvyksta rugsėjo 1 d.

KAINOS LIETUVOJE

Paskutinėmis žiniomis, Lietuvoje vidutinės įvairių dalykų kainos yra tokios: duonos 1 kilogr. — 1/2 — 2 rublių, o kartais pasiekia ir ligi 5 rb., litras pieno — 4-5 rb., 10 kiaušinių — 9 rb., 1 kilogr. lašinių — 20 rb., avienos 12-15 rb., sviesto 40-50 rb., degtinės litr. — apie 50 rb., suknelė — 300 rb., vyriška eilutė — 1000 rb., dviračiai 600-750 rb., 1 kw. elektros — 80 kapeikų.

Fabrizio darbininko mėsenis atlyginimas — 300-400 rb.

PABALTIEČIAI RYTU-VIDURIO EUROPOS KOMISIJOJ

Paryžius. — Rytų - Vidurio Europos Komisijos vykdomasis biuras sutiko, kad pabaltiečiai vietoj vieno vicepirmininko turėtų du. Iš lietuvių pusės yra pasiūlytas toms pareigoms Dr. S. A. Bačkis.

Pasitarime tarp VT užsienių reikalų tarnybos ir Prancūzijoje esančių Lietuvos diplomatų prof. J. Baltrušaitis pakvietė būti lietuvių ryšininku su tarptautinėmis kultūrinio pobūdžio institucijomis.

UZ "KLaidas" VADOVUS IMA Į NAĞĄ

Berlynas. — Pasibaigus Berlyne komunistinio jaunimo kongresui ir net jo metu paaiškėjo įvairių to kongreso rengimo "klaidų". Ypač kad didelė dalis suvežto jaunimo pasirodė esanti neištikima komunistams. Dėl tų "klaidų" dabar pradėti suiminėti Rytų Vokietijos komunistinio jaunimo organizacijos pareigūnai.

Ligi šiol tų pareigūnų jau suimta kelios dešimtys. Jiems keliama byla už "sabotažą".

Koreja nori išnaudoti San Francisco

Tokio. — Dėl tariamo Kaesongo bombardavimo, kuriuo metu amerikiečiai norėję "nužudyti komunistų delegatus," komunistams derybas nutraukus, kol kas neaišku, ar jos vėl bus atnaujintos. Komunistai išskėlė reikalavimą, kad Jungt. Tautų karinė vadovybė dalyką dar kartą ištirtų ir priimtų dėl to "bombardavimo" kaltę. Tuomet jie vėl pradės derybas. Bet gen. Ridgway savo notoje atsakė, kad tai yra aiškus komunistų prasimanymas, kurio daugiau Jungt. Tautų atstovai nebetyrinės, nes jis yra jau ištirtas ir išaiškintas. Tad dabar priklauso nuo komunistų, ar jie derybas pradės ar ne.

Koreja nori išnaudoti San Francisco
Daugumos stebėtojų nuomone, kol kas komunistai derybų nepradės. Tasai tariamas "bombardavimas" jų sąmoningai buvo pramanytas, norint derybas sutrukdyti, kad Korejos klausimą Sovietų delegacija galėtų panaudoti San Francisco taikos sutarties su Japonija pasirašymui sutrukdyti. Laikoma galimu dalyku, kad Sovietai San Francisco pareiškė, jog tos sutarties be jų pasirašymo padarysiąs nebeįvengiamą trečiąjį pasaulinį karą. Taip pat jie bandysią šį klausimą susieti su Koreja, grasindami, jog Korejos karas vyks toliau, jei dabar paruosioji sutartis bus pasirašyta. Laukiama, kad jie pasiūlys už šios sutarties atsakymą Korejos karo nutraukimą. Bet JAV vyriausybė yra įsitikinusi, kad šis Sovietų manevras sutarties pasirašymo negalės sutrukdyti.

Kovos fronte
Paskutinėmis dienomis blogas oras kliudė platesniu mastu veikti Jungt. Tautų oro pajėgoms. Bet kad ir mažesniu mastu prieš užnugaris tebebuvo naikinamas. Taip pat įvyko sprausminių naikintuvų kovų su priešo naikintuvais. Sausumoj vyksta gana smarkios kovos, ypač viduriniame ir rytiniame fronto sektoriuje.

NUO MASARYKO NUZUDYMO SANTYKIAI VIS BLOGEJA
Washingtonas. — Prez. Trumanas priėmė naują Čekoslovakijos pasiuntinį Prochazką, iš kurio be diplomatinio plonybių pareikalavo, kad Čekoslovakija paleistų už tariamą šnipinėjimą nuteistą dešimt metų kalėti Associated Press korespondentą Oatis.

Penkias minutes trukusio pasikalbėjimo metu prezidentas savo paskyrimo raštus įteikė Čekoslovakijos atstovui nurodė, jog santykiai tarp JAV ir Čekoslovakijos "nuo Masaryko nužudymo nuolat blogėja." Prieš Masaryko mirtį santykiai, prezidento žodžiais, buvę puikūs.

Demonstracija prieš komunistinius žudikus
Prie Baltųjų Rūmų Prochazką ištiko dar ir kitas nemalonus. Čia buvo susirinkęs būrys čekų su plakatais, kuriuose buvo įrašyta "Ko ateini kruvinomis rankomis į laisvą šalį?", "Parodykit Trumanui savo vergų sąrašą", "Mes norim Oatis, o ne Prochazkos" ir pan.

SOVIETŲ SPAUDA PUOLA JAV

Maskva. — Penki svarbiausieji Maskvos rytiniai laikraščiai įsidėjo beveik tą patį vedamąjį straipsnį, kuriame puolamos JAV, kad jos norinčios palikti visam laikui Korejoje savo pajėgas, kurios atėjus patogiame momentui pradėtų agresiją prieš Sovietus arba komunistinę Kiniją.

Manoma, kad šiuo straipsniu Sovietai nori pateisinti derybų Korejoje nutraukimą. Taip pat jis tarnauja ir kitiems propagandiniams tikslams, nes kaip tik dabar Sovietuose ruošiamasi pasirašymams rezoliucijos, kuri bus visoje Sovietų sąjungoje duota gyventojams pasirašyti ir kuria bus reikalaujama, kad būtų suaukta "taikai išlaikyti" penkių didžiųjų valstybių, įskaitant ir komunistinę Kiniją, konferencija.

BUS METOMI RADIO PRIIMTUVAI
Muenchenas. — Po pasiuntimo balionėliais į anapus geležinės uždangos atsisukimu, kaip pranešė Crusade for Freedom pirm. H. E. Stassen, dabar jų pagalba į Čekoslovakiją. Lenkija ir kitus Sovietų satelitų bei okupuotus kraštus bus siunčiami maži radijo priimtuvai. Tais priimtuvais gyventojai galės girdėti laisvosios Europos dalies radijo siųstų pranešimus.

VEL BUS VYKDOMI ATOMINIAI BANDYMAI

Washingtonas. — Atominės energijos komisija paskelbė, jog artimu laiku Las Vegas, Nev., bus įvykdyta vėl eilė atominų bandymų. Pastebima, kad dėl to užtrauktas atominių spinduliavimas pasireiškė ir kitose krašto dalyse, bet jis bus silpnas ir žmonėms, gyvuliams bei augmenijai nepavojingas.

LENKAI ŠNIPINEJA VAK. VOKIETIJOS

Frankfurtas. — Lenkų pulkininkas B. Borowicz, nutraukęs ryšius su komunistine Lenkija ir paprašęs Vakarų Vokietiją prieglaudos teisės, suteikė žinių apie lenkų šnipinėjimo veiklą Vak. Vokietijoje. Borowicz buvo žvalgybos karininkas ir veikė prie lenkų repatriacijos komisijos, kuri prieš kiek laiko buvo paprašyta išvykti. Jo pareiškimu, pernai metais uždaryti lenkų konsulatų ir repatriacijos komisija iš tikro buvo šnipinėjimo įstaigos, kurios turėjo rinkti karines žinias apie Vakarų sąjungininkus ir pačius vokiečius. Surinktas žinias jie turėjo perduoti karinei misijai Berlyne. Šnipinėjimo darbe jiems padėjo vokiečių komunistai.

W. Averell Harriman, nesutalęs anglų su persais, atvyko dar pasikalbėti į Londoną. Kairėje — jį pasitiktis lordas R. Stokes.

EUROPA KUO SKUBIAUSIAI TURI BŪTI GINKLUOJAMA

Washingtonas. — Vienam kongreso nariui, kuris rūpinasi Europos ginklavimo reikalais, gen. Eisenhoweris pareiškė, jog šio reikalo vilkinimas gali sudaryti JAV didžiulį pavojų. JAV gamyba turi būti didinama, kiek tik įmanoma, bei Europa įgalinta priimti JAV pagalbą, ir tai be delsimo, pareiškė jungtinės Atlanto valstybių armijos vadas.

Sis Eisenhowerio pareiškimas buvo perskaitytas senato pakomisėj. Toje pat pakomisėje Eisenhowerio pavaduotojas

gen. A. M. Gruenther nurodė, kad karinė Europos kraštų samata perėjais metais pakilo 75%. Karinis apmokymas patilgintas 35%. Karo gamyba yra pakilusi 70% ir kariniai daliniai padidėję 40%, o jų kovinis pasiruošimas ir pajėgumas laikomas padvigubėjusiu ar net patrigubėjusiu. Bet, ir šios pažangos pasiekus, dar lieka atlikti daugiau, negu jau atlikta.

LĖKTUVŲ PABĖGO KETURI ČEKAI

Coburgas. — Čia amerikiečių aerodrome nusileido nedidelis lėktuvas, kuriuo keturi čekai — du vyrai ir dvi moterys — vėl pabėgo iš anapus geležinės uždangos.

PRAŠO LEISTI ŽYDAMS IŠ-EMIGRUOTI

Jeruzalė. — Pasaulinis žydų sionistų kongresas priėmė kreipimąsi į Sovietų Sąjungą, kad leistų žydams vykti į Palestiną. Taip pat Sovietai ir Rumunai prašomi paleisti kalinamus sionistus ir leisti jiems taip pat išvykti į Palestiną.

Sekantis "Darbininko" numeris dėl Darbo šventės išeis kita penktadienį — rugsėjo 7 d.

Kanados indėnų kasmėtiniai "saulės šokiai", kuriems vadovauja Kanados generalgubernatoriaus Aleksandris. Gubernatorių indėnai itin ko savo kilties garbės vada.

Ambasadorius John Foster Dulles (kair.) ir Valstybės departamentose vicsekretorius Dean Rusk (deš.) tariasi dėl Japonijos sutarties pasirašymo.

KARAS SU SOVIETAIS NEIŠVENGIAMAS

sako senatorius McCarran

Washingtonas. — Senat. O. Mahoney po uždaro senato komisijos posėdžio spaudos atstovams pareiškė, jog JAV jau turi daug veiksmingesnius ginklus, kaip praėjusio karo metu vartotieji. Ypač didelę pagangą padaryta iš tolo vairuojamų sviedinių, lėktuvų ir atominų ginklų srity.

NARKOTIKUS GAMINA KOMUNISTAI

Milanas. — Italijos sveikatos komisaras pareiškė, jog narkotikų prekyba tarp JAV ir Europos yra JAV komunistų rankose. Iš jos gautas pelnas yra naudojamas komunistų veiklai finansuoti. Italų įstajų žiniomis, sintetiniai narkotikai, kurie yra dar pavojingesni kaip kokainas, yra gaminami Rytų Vokietijoje ir per Čekoslovakiją, Austriją ir Italiją slapta gabenami į JAV.

VIENA NAKČIA PABĖGO 12 "LIAUDIŠ POLICININKŲ"
Berlynas. — Rugsėjo 28 d. naktį į Vakarų Berlyną pabėgo 12 rytinės Vokietijos zonos policininkų, kurie paprašė kaip politiniai pabėgėliai prieglaudą. Tuo būdu jų bėglių skaičius per rugsėjo mėn. pasiekė 94, o nuo metų pradžios 871.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Paryžiuje susirinko Europos ūkio konferencija, kuri apsvartys priemones, kaip padidinti Europos ūkio gamybą.
- Prez. Trumano patikėtinis Harriman pareiškė, kad jis yra įsitikinęs, jog pavyks dar Iranui ir Anglijai ginčijamais klausimais susitarti.
- Honolulu, Havajų salose, FBI suėmė septynis asmenis, kurie kaltinami esą komunistų vadovai ir šamokso smurtu nuversiti JAV vyriausybę dalyviai.
- Franco paleido iš kalėjimo 400 politinių kalinių, paskirdamas jiems tam tikrą bandomąjį laikotarpį.
- Gen. Eisenhoweris karinės paramos Danijai rėmuose šiomis dienomis perdavė penkis amerikietiškus sprausminius lėktuvus.
- Jordanijos karaliaus Abdullah nužudymo byloje šeši kaltinamieji nuteisti mirti. Tarp jų du už akių, kadangi yra pabėgę į Egiptą. Keturi teisiamieji buvo išteisinti. Tarp jų ir katalikų kunigas J. Ayyard.
- JAV vyriausybė leido skerdykloms mokėti už perkamus gyvulius aukštesnes kainas. Vartotojams galvijų mėsos kainos kol kas nebus pakeltos.
- JAV karo pajėgų vadovybė paskelbė, jog rudenį į Vokietiją atvyks 7-jo korpuso daliniai. Pagal dabartinį planą, JAV armiją Vokietijoje sudarys du korpusai po dvi pėstininkų ir vieną šarvuotųjų divizijas.
- Pasaulio sionistų kongrese nauju sionistų pirmininku išrinktas New Yorko rabinas J. Goldstein.
- JAV oro pajėgų Europoje sustiprinti į Angliją atvyko 25 sprausminiai Sabre kovos lėktuvai.

KAS DEDASI LATVIJOJE

(Rašo K. RAUKLAUKIS, mūsų bendradarbis švedijoje)

Svedų dienraštis "Dagens Nyheter" rugp. 21 d. pradėjo spausdinti seriją straipsnių apie Pabaltijo surusimą. Esstams buvo skirti trys straipsniai. Šiandien buvo paskutinis. Straipsnis, rodos, bene paskutinis.

Kas gi dabar vyksta Latvijoje po paskutinių septynerių metų sovietinės okupacijos ir rusų teroro? O gi taip, kaip ir Lietuvoje, ką mes lietuviškos spaudos skiltyse nuolat užtikame. 98% visos dirbamos žemės ploto priklauso kolchozams. Reformą tebuvo galima pravesti tik pirma deportavus mases žmonių ir išvalius pačius komunistų lizdus. 1949 m. per kovo mėnesį buvo deportuota 70.000 latvių, didžioji dalis buvo ūkininkai, o balandžio mėn. jau radijas paskelbė, kad sukurta 1.000 kolchozų. Pradžioje kolchozai buvo maži, 1950 m. pavasarį buvo 4.615 kolūkių krašte, bet paskui tie maži kolūkėliai buvo jungiami ir š. m. rugpjūčio mėn. jų teliko tik 1.500. Kai kurie jų siekia net ligi 6.000 ha. Beveik visas darbas kolūkiuose atliekamas moterų, nes vyrai arba deportuoti, arba areštuoti, arba pabėgę, arba, pagaliau, vergauja miestų pramonėje. Ir patys sunkieji darbai gula ant moterų, senelių ir vaikų pečių. Spauda ir radijas nuolat skundžiasi, kad maža darbo jėgos. Kad motinos galėtų eiti į darbą, įrengiami vaikų darželiai, kur vaikai išsistomis savaitėmis laikomi ir dieną ir naktį. Kur tokių darželių nėra, motinos turi palikti vaikus be jokios globos.

Savo masinių kolchozams ne užtenka, jų reikia skolinis iš valstybinių mašinų bei traktorių centrų, kurie taip pat vos tik vieną kitą vartoti tinkamą mašiną ar traktorių teturi. Patys latviai nė šapalėlio nepakeičia tokioms aplinkybėms nugalėti. Jie dirba kuo mažiausiai ir kuo lėčiausiai. Jie mėgina išgyventi iš tų mažų daržų (apie 0.15 ha), kuriais jie gali asmeniškai naudotis. Latvijos žemės ūkis visai pakirstas. Prieš karą Latvija buvo šeštoje vietoje kaip sviesto eksportierius, o dabar gi sviestas Latvijoje yra retenybė ir prabanga, o galvijai stipia iš bado. Pavasarį per radiją buvo mokoma, kaip reikia rinkti jaunas pušų metūges ir jomis sėti gyvūlius. Sienas ir šiaudai buvo saugomi rusų kareivių, prie kiekvieno šieno kupsto stovėjo po ginkluotą sargybini. Užbaigus penkmetį, pasirodė, kad

pusė dirbamos žemės pūdy-mauja. Oficialiai pranešama, kad tuos plotus reikia pirma išvalyti ir išdrenuoti.

Dalis fabrikų ir Rygos uostas buvo po karo atstatyti, panaudojant vokiečius belaisvius. Visa gamyba eina į Rusiją, ypač į Volgos ir Dono sritis.

Miškas kertamas žiemą. Kirtimas privalomas visiems. Rastai, sunkvežimiais nugabenami ligi kolchozų centrų. Juos iškrauna moterys ir vaikai. Darbas prasideda 6 val. ryto ir tęsiasi ligi 22 v. vakaro. Kai su-temsta, uždegami laužai, kad žmonės nors kiek matytų dirbtį. Darbininkai neturi laiko net šlapių drabužių pasikeisti.

Kadangi visas miškas ir medžio dirbiniai išgabenami į Rusiją, tai namų statybai ir remontui rastų nelieta. Žmonės raginami statyti namus iš molio, arba iš "nedegtų plytų" pagal komunistinį žodyną.

Kurortuose Rygos pakrasty vėsi tik rusai. Laikraščiai skelbia svečius iš tolimojo Sibiro — iš Magadano, Sachalino bei Murmansk. Ventspilio ir Liepojos uostai paversti laivyno ir povandeninių laivų bazėmis. Visas 15-30 km. pakraštys yra aptvertas ir latviams ten be specialiu leidimu nevalia rodytis. Pakrančių žvejai išgabenai į Ramiojo vandenyno bei Kaspijos jūros pakraščius.

Organizuoto bei ginkluoto partizanų veikimo Latvijoje nebėra, kolektyvizacija ji išardė. Tačiau didesnis pavojus engėjams yra tautos pasyvūs pasipriešinimas. Tarp kitko buvo mėginta suorganizuoti nelegalius studentų sambūrius, bet jie po kelių mėnesių buvo žiauriai likviduoti. Už dainavimą latviškų dainų ir apskaldymą Lenino ir Stalino portretų studentai ir jų namiškiai buvo areštuoti ir ištremti į Sibirą.

Nors jaunimas ir Stalino dvasioje auklėjamas, tačiau tautinė dvasia mokyklose nėra mirus. Jaunimui suskaldyti, jis raginamas testuoti studijas Leningrado ir Maskvos universitetuose. Nežiūrint didelės propagandos žadama perspektyvą, iš 1000 naujai įstojusiu vos 67 savu noru užsirašė vykti. Reikėjo griebtis prievartos. Rygos radijas ką tik pranešė, kad pirmasis transportas su 300 studentų jau išvyko iš Rygos. Jaunimas, baigęs technikos mokslus, tuoj išsiunčiamas dar-bams į Rusiją.

Kariniai pratimai. Viršuje — parašutinininkai leidžiasi "priešo" užnugaryje (Fort Bragg, N. C.) Apačioje — tankai-amfibijos keliai ir kranta, "priešo" užimta (Virginia Beach, Va.).

Žinios iš Lietuvos

LIETUVŲ KOMUNISTAI SILPNIAUSI

"Stuttgarter Nachrichten" No. 166 komentodamas baltų rodomą Sovietams pasipriešinimą, drauge su šveicarų laikraščiais pažymi, kad Lietuvoje kom. partijos padėtis yra dar kritiškesnė nei Latvijoje. Lietuvoje kom. partijai tereka vos 24.000 narių, arba vos 0,8 proc. visų gyventojų. Tai yra pats mažiausias partijos narių skaičius bet kuriame Sovietų valdomam krašte, tiek pačioj Sov. Sąjungoj, tiek už jos ribų, pabrėžia dienraštis. Be to, ir prie tų pačių dar reikia priskirti "Pravdos" 1949 m. atvirai pripažintus kelis tūkstančius kom. p. narių, 1945 m. iš Rusijos importuotų, užimti svarbių vietų Lietuvoje. Latvijoje kom. partija turi tik 31.213 narių, arba 1,5 proc. Tiek jų c. komiteto sekr. Pelše "Cinoji", tiek Rygos miesto part. sekr. Novikovas konstatavo, kad "ideologinis darbas mokyklose ir un-te" yra tiesiog skandalingas. Estijoje nuo 1950 m. Taline nebuvo priimtas į partiją nė vienas vienintelis darbininkas, partijos narių 88 proc. sudaro tik įvairūs pareigūnai ir valdininkai. Net tokioj Lenkijoje ir Rumunijoje narių skaičius tesuda-

ro vos 3 proc., Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje — po 7 proc. Visa tai rodo, kaip kad pažymi dienraštis, jog kraštų už gel. uždangos, o ypač Pabaltijo valstybių, Sovietams su-bolševikinti toli gražu nevyksta taip, kaip kaip jie norėtų, arba kaip kad jie giriiasi tiesą iškraipiančiojo savo spaudoj.

GYVEJA PARTIZANŲ VEIKLA

Poznanės laikraštis "Kurier Wielkopolska" praneša, kad prie Wartos esančiame Landsbergo mieste lenkų milicija kelis kartus susisaukė su lenkų pogr. armijos nariais, kurie norėjo išvogti lenkų "suvienytos darbininkų partijos" narių sąrašus. Tarp milicijos ir tų "banditų" įvyko rankinių granatų dvikovė. Vis dėlto 2 iš "banditų" pavyko pabėgti. Tai jau penkta iš eilės įvykusi tos rūšies "rankinių granatų dvikovė". Prie Poznanės partizanai užpuolė iš Vokietijos Rytų zonosėjusį traukinį su "cukraus reparacijomis", nukovė sovietus, jo palydovus ir cukrų padalino tarp lenkų ūkininkų. Smarkiai veikti emė ir rumunų partizanai. Jų yra dvi grupės: viena iš jų gyviau pasireiškia Vid. Rumu-

nijoje, antra — S. Transilvanijoje. Vienai vadovauja buv. kar. Mykolo adjutantas gen. Demaceanu, kitai, — gen. Kornelijus Dragalinus. Moldavijos kalnuose padažnėjo susidūrimų su policija. Po sėkmingo užpuolimo traukinių tarp Salvu ir Visavu Sovietų aviacija net bombomis apmetė sukilėlių įsitvirtinimus kalnuose. Ypač budriai saugojami naftos laukai, nes ten taip pat padažnėjo atentatai. "Lidova Demokrata" praneša, kad Čekoslovakijoje už palaikymą partizanų ir "sabotažą" sušaudyti 2 kat. kunigai ir 5 "buožės". Buv. Vlasovo armijos majoras Gregor Vačenko Frankfurte painformavo spaudą, kad tarp Uralo ir Vislos šiuo metu veikia 1,2 mil. antisovietinių partizanų.

NEPASITENKINIMAS UŽ GELEŽINIS UZDANGOS DIDĖJA

Neapsitenkinimas Sovietais kraštuose už geležinės uždangos vis didėja. Varšuvos liepos 31 d. į kaitinamųjų suolą buvo pasodinti 8 aukšti karininkai, iš jų 4 generolai, o Bulgarijoje, jugoslavų "Borba" žiniomis, buvo suimti vėl 2 generolai — už norą palaikyti brolybę tarp

MOKSLININKAI ŠNIPAI

Paryžiuje leidžiamas "Tarp-tautinės politikos informacijos" žurnalas skelbia, kad yra įsteigta "Pasaulinė mokslo darbininkų federacija". Ta naujoji "mokslininkų" organizacija neseniai buvo susaukusi pirmą slapta konferenciją Paryžiuje. Posėdžiai buvo slapti, bet Paryžiaus laikraščiams pavyko gauti pasitarimų duomenis. Pirmininku buvo Joliot-Curie, Stalino "taikos premijos" laimėtojas. Jis prieš kiek laiko buvo pašalintas iš prancūzų atominės komisijos. Konferencijoje jis pareiškė, kad "Pasaulinės mokslo darbininkų federacijos" tikslai yra užmegsti artimesnius tarptautinius ryšius ir keistis žiniomis; įtraukti mokslininkus į komunistų valdomą "Pasaulinę pro-

fesinių sąjungų federaciją"; kreipti mokslo tyrimus "taikos tikslams" ir boikotuoti darbus, kurie skiriami karui, išskyrus "taikią" Sovietų Sąjungą.

Vadinasi, prisidengdama nekaltu šūkiu "Mokslas taikai, o ne karui", ji užsimosusi griauti demokratiškas kraštų gynybos pastangas ir šnipinėti Sovietų Sąjungos nauda.

Be to, kaip Paryžiaus spauda praneša, ta komunistinė organizacija sudarė specialią komisiją, kuriai skirtas uždavinys brautis į mokslinių tyrimų įstaigas Amerikoje, Anglijoje, Prancūzijoje. Šiai komisijai pasiūmė vadovauti Joliot-Curie.

Pritraukti tam "darbui" mokslininkai J. D. Bernal ir J. G. Crowther, prancūzų Cardan, Guastalla ir Biquard, taip pat trys amerikiečiai, kurių pavardės neskelbiamos. Viename jų posėdyje dalyvavo Maskvos atstovas Beriozinas. Jis įsakė amerikiečių atstovams palaikyti ryšį "Mokslo darbinink. sąjungos" Amerikoje su unijomis, kurios buvo išmestos iš CIO, tačiau nesikišti į politiką, kad kas neįtarytų. Patarta dengtis tiksliai "mokslinė ir ekonominė" veikla, pavyzdžiui, reikalauti pakelti "mokslo darbininkų" atlyginimą.

Gera tai visa žinoti ir laiku pasisaugoti nuo šių maskvinių "mokslininkų." Z. V.

NAUJAKURIŲ IR NEW YORKO VAJUS VAKARO RĖMĖJŲ DEMESIUI!

Didžiojo New Yorko Tremtinių Pagalbos Vajaus Komitetas nutarė spalio 7 dienos leidžiamame specialiajame koncerto leidinyje ypatingai atsižvelgti į lietuvių naujakurius, kurie norėtų pareikšti padėkas savo kvietėjams. Todėl nustatyta 4 dol. kaina tokioms padėkoms, kurios užimtų ne daugiau kaip 1/8 leidinio puslapio.

Atsiuntę vieną dolerį, skaitysis vakaro rėmėjais (booster) ir jų pavardės taip pat bus paskelbtos tame leidinyje.

Iškirpkite šią atkarpą, užpildykite ją ir su 4 dol. pinigais, čekiu ar money orderiu (vakaro rėmėjai — 1 doleriu) siųskite šiuo adresu: New Yorko Tremtinių Pagalbos Vajaus Komitetas, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Prašau patalpinti mano padėką kvietėjui:

Naujakurio vardas ir pavardė

Adresas

Kvietėjo vardas ir pavardė

Adresas

Vakaro rėmėjo vardas, pavardė

Rugsėjo 3 d., Darbo šventeje (Labor day) visi vykstame į NEPAPRASTĄ PIKNIKĄ

rengiamą BROCKTONE, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolyno sodyboje

10, 30 val. iškilmingos pamaldos
12 val. šilti lietuviški pietūs
Po pietų: vaikų pievelė
žaidimai
dainos
sportas
Šokiai, grojant Al Stevens orkestrui

Užkandžiai ir gėrimai
kaip visada!
DOVANŲ gaus skaitlingiausia šeima.
Kita dovana yra skiriama
iš toliausiai atvykusiai šeimai

Pelnas skiriamas senelių prieglaudos įrengimui užbaigti

Visiems pasakykime: ŠIS PIKNIKAS YRA LIETUVISKOS ŠEIMOS PIKNIKAS

Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys ir jų rėmėjai laukia svečių iš VISOS NAUJOSIOS ANGLIJOS

DARBO ŠVENTĘ VISI PRALEISIME BROCKTONE!

Darbininkas

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00	Amerikoje metams \$5.00
Brooklyn, N. Y. \$5.50	Brooklyn, N. Y. \$5.50
Half year \$3.00	Pusei metų \$3.00
Foreign \$5.50	Užsienyje \$5.50

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLEnmore 5-7068

DARBO ŠVENTĖ

Kai kalbame apie Darbo šventę, atrodo, tarsi sau prieštarausime: dirbdamas žmogus nešvenčia, o švenčdamas nedirba. Sekmadienio irgi nevadiname nei Darbo švente nei Darbo diena. Jungtinės Amerikos Valstybės tas vardas taikomas pirmajam rugsėjo pirmadieniui — šokių dienai. Jei ji išskiriama iš kitų darbo dienų ir jai suteikiamas šventės pobūdis, tai ji turi gilesnę prasmę, negu iš paviršiaus atrodo.

Kiekviena šventė mena kurį nors aukštesnį tikslą, kurio siekiama. Darbo šventė siekiama pabrėžti darbo kilnumą ir žmonių broliškumą. Žmogus turi dirbti, kad galėtų gyventi. Bendras darbas reikalauja sutarti ir įvertinti kitą žmogų. Tai jo brolis, skirtas žemėje drauge trūsti, kad tuo savo triūsą pasiektų Dievo skirtą jam uždavinį: ateitų pas Jį po visų darbų. Jei tas tikslas išleidžiamas iš akių, tai darbo našta žmogui gali pasidaryti labai sunki, o darbo santykiai ir sąlygos — kietos ir neteisingos.

Naujaisiais laikais žmonės ir pradėjo dūsti po darbo našta, nes jie pametė iš akių aną pagrindinį darbo tikslą. Daug kam atrodė, jog žmogus dirba tik tam, kad galėtų save išlaikyti, bet kuriam tikslui, jam pasidarė neaišku. Aišku tebuvo, kad reikia daug turto įsigyti. Kas jo pakankamai užsivarė, kitus tuo turtu prispaudė, kad taptų dar turtingesnis. Darbas, kuris žmones turėjo ir turi jungti, suskaldė ir vienus sukėlė prieš kitus: darbavaius ir darbininkus. Numestas buvo į šalį ir teisingumas ir žmoniškumas. Neteisinga buvo ir tebėra, kai vieni aprėpia daug, o kitiems nieko nelieta. Nežmoniška, kad ta kova išvirsta į plėšrių gyvulių rietenas. Ar žmogus yra tam, kad taip elgtųsi ir tvarkytųsi. Atsakymą duoda dvi Darbo šventės, bet kiekviena kitoki.

Europoje yra žinoma gegužės pirmoji. Ji turi revoliucinį pobūdį, nes yra kilusi iš klasių kovos. Komunizmas ją pavertė keršto ir neapykantos diena. Kadangi neapykanta nieko gero nekuria, tai Sovietų Sąjungoje atnešta žmonėms vergija, o ne išsilavinimas. Susikūrė ir nauja raudonosios buržuazijos klasė. Viskas apsisuko kitu galu, nes sumindžiotas ir teisingumas ir žmoniškumas. Darbo klausimo komunizmas neišsprendė. Jis žmones padarė darbo vergais, kurie gniužta po katorgine darbo našta.

Amerika yra nuėjusi kitu keliu. Čia Darbo šventė, arba vadinamoji Darbo diena, išaugo ne iš keršto ar pagiežos, o iš pasitenkinimo darbo vaisiais. Tai rudens šventė, artima Padėkos dienai. Ji žiūri daugiau to, kas darbu laimima, o ne griunama. Tiesa, darbo santykiuose ne viskas dar tvarkoje, bet nestinga noro siekti vis geresnio. Daugiau paisoma to, kad žmogus galėtų gerai uždirbti ir gerai pragyventi. Geresnė socialinė tvarka tam gali, be abejo, daug padėti, bet be paties žmogaus triūso nieko gero nesiras. Darbas ir žmogaus nuosirdumas čia daugiausia lemia. Tai ir prisimenama Darbo šventėje. O tikintieji su tuo jungia dar ir aukštesnį žmogui skirtą tikslą.

Neseniai šiame laikraštyje teko pareikšti mintį, kad palikdami DP stovyklas tremtiniai paliko taip pat paskutinę galimybę turėti savo tikrą tautinę mokyklą. Iš kitų pasisakymų, atrodo, lyg ir reiškiamas abejonių dėl to dalyko. Kai kuriems broliams lietuviams, išaugusiems šio krašto aplinkybėse, atrodo, kad ir čia galima turėti gerą lietuvišką mokyklą. Deja, ne visai taip yra. Visi emigraciniai kraštai turi įstatymus, kurie jiems padeda iš visokiųjų kraštų suvažiuavusių žmonių suliektinti ir suvienodinti. Užtat visi europiečių kolonizuotų kraštų įstatymai leidžia mokyklas tik su dėstoma valstybine kalba. JAV įstatymai numato galimybę dėstyti mokykloje bet kurią kalbą, jei to nori atitinkamas skaičius vaikų. Tokių būdų šiame krašte yra galimybė valdžios leistose ir net valdžios išlaikomose mokyklose turėti lietuvių kalbos pamokas.

Tačiau toji galimybė ne visada reikiama išnaudojama. Be to, ir tokios pamokos gali patenkinti tik dalį mūsų siekių. O tokios lietuviškos mokyklos, kokios norėtume, ir šio krašto aplinkybėse suorganizuoti negalime. Daugelyje Europos kraštų vadinamos tautinės mokyklos yra kitaip traktuojamos — jos turi realią teisę turėti mokyklas savo kalba ir tos mokyklos yra valdžios pripažįstamos. Sakysime, Nepriklausomoje Lietuvoje šalia lietuviškų mokyklų buvo ir tokių, kuriose visi dalykai buvo dėstomi žydų, lenkų, rusų arba vokiečių kalbomis. Tose mo-

Mūsų švietimo problema

K. MOCKUS

kyklose turėjo būti, aišku, mokoma ir lietuvių kalbos.

DP stovyklose UNRRA, pasakui IRO vadovybės taip pat leido turėti mokyklas, kuriose visi dalykai buvo dėstomi gimtąja kalba, o anglų ar prancūzų kalbos buvo einamos kaip atskiri dėstomi dalykai. Panašią galimybę čia neturime ir neturėsime, nors teoretiškai ir kitaip atrodytų. Tat tenka ieškoti būdų savo tautinius interesus tenkinti esamų galimybių ribose.

Taip pat tenka skaitytis dar su kitais Amerikos mokyklos skirtingumais. Sakysime, čia švietimas decentralizuotas. Federalinė valdžia neturi jokios švietimo organizuojančios bei kontroliuojančios institucijos. Atskirų valstybių valdžios taip pat ne visur turi vienodos įtakos į mokyklų gyvenimą. Tuo pačiu pavyzdžiu susikūrė ir mūsų parapajinės mokyklos. Jos, be abejo, yra priklausomos nuo atitinkamų valstybių bei vyskunijų institucijų, o savo lietuviškiems reikalams tenkinti jos neturėjo ir neturi jokios praktiškos gyvenime reikšmės turinčios institucijos. Visi klausimai sprendžiami vietose ir viskas pareina nuo vietinių tų mokyklų laikytojų.

Atvykus didesniai tremtinių skaičiui ir atsivežus mokyklinio amžiaus vaikų, iškilo gyvas reikalas ieškoti galimybių tęsti jiems lietuviškųjų dalykų dėstymą. Praktiškai tai išsprendė beveik visur panašiai — pradėjo veikti šeštadieninės mokyklos. Tačiau dabar

praėjo jau gerų pora metų, o negalime pasakyti, kad ir tos mokyklos būtų pasiekusios patenkinamą darbo galimybę. Iš tremties atvykę mokytojai didelę daugumą turėjo įsitraukti į nelengvą fizinį darbą ir ne visi gali net ir šeštadieniniais ateiti į mokyklą. Tie, kurie ateina šeštadieniais, būna išvargę po savaitės darbo ir ne visada pajėgia dėstyti taip, kaip tai turėtų būti normaliose aplinkybėse. Lietuviškoji visuomenė daug kur ligi šiol nepajėgė tokiems žmonėms surasti už darbą net ir minimalaus atlyginimo. Pačios šeštadieninės mokyklos kiekvienoje vietoje veikė savarankiškai — joks centrinis švietimo organas ligi šiol nesukurtas. Tačiau gyvenimas reikalauja skubių žygių, jei nenorime, kad į šį kraštą atvežti patys gyviausieji lietuvių žiedai pradėtų vysti ir nykti. Turint ligi šiol patirtimą ir žvelgiant į naujusius bei siarfinčius mokslo metus, tenka ieškoti būdų tobulinti savąjį švietimą. Yra reikalus tuojau sudaryti iš tikrų pedagogų veiklų ir pajėgų centrinį švietimo organą, kurio uždavinys būtų: 1. sureguliuoti veikiančias visas lietuvių laikomas mokyklas; 2. tuojau įsteigti jas ten, kur jų dar nėra; 3. sudaryti šio metu sąlygoms tinkamas programas; 4. pasirūpinti, kad visur lietuviškos dalykus dėstytų tam darbai pasirėngusieji; 5. pada-

ryti įtakos į vietos lietuviškąją visuomenę, kad dirbantiems tose mokyklose mokytojams būtų bent minimaliai už jų darbą atlyginama.

Visa tai yra įmanoma padaryti. Reikia tik patobulinti organizacinį ryšį ir pažadinti atsakomybės jausmą. Šalia organizacinio bei pedagoginio priežiūros uždavinio centrinės švietimo vadovybės prievolė būtų pasirūpinti vadovėliais mūsų mokykloms. Atsivežtos iš Vokietijos atsargos baigiasi. Ypač tai jaučiama pirmuosiuose skyriuose. Vaikų mūsų mokyklose nėra tiek, kad privatiems leidžiam apsimokėti vadovėlius leisti. Tat tenka organizuoti vadovėlių leidimą visuomeninių lėšų pagalba, ir tai reikia daryti tuojau.

Kai kalbame apie lietuviškas mokyklas, pirmoji eilė, be abejo, turime galvoj pradžių mokyklas. Tačiau neturime išleisti iš akių ir vidurinių bei aukštųjų mokyklų. Didesniose centruose reikėtų ieškoti būdų sukurti lietuvių vedamas vidurines mokyklas ir turimųjų lietuviškąjį lygį pakelti. Čikagoje ir apylinkėse įsikūrę gana didelis naujų ateivių skaičius.

Mirė lietuvių bičiulis

Rugpjūčio 15 d., Princeton, N. J. mirė prof. Harold H. Bender, sulaukęs 69 m. ir išprofesoriavęs tame universitete 41 metus. 17 metų jis buvo Rytų kalbų ir literatūros fakulteto dekanas. Jis buvo taip pat vyriausias etnologas antros "Webster's International Dictionary" laidos. Su savo štabu yra ištyręs 550,000 žodžių kilmę. Studijavęs buvo Karaliaučiaus universitete.

Kaip kalbininkas buvo pamiręs lietuvių kalbą ir tautą. Parašė, o universitetas išleido, LITHUANIAN ETYMOLOGICAL INDEX. Tuo reikalu susirašinėjo su prof. K. Buga. Kai prof. Buga parašė ilga to jo veikalo recenziją - kritiką ir pasiuntė jam korektūros kopijas, tai velionis (1921 m.) persiuntė Pranciškaliniui, tuo laikui dar lankiusiam Boston Latin High School (dabar filozofijos daktaras) tą K. Bugos mokslo straipsnį išverstį į anglų kalbą. Tuo vertimu įsisteigęs, P. Galinis vėliau turėjo progos lankyti Princeton universitetą ir ten įsigyti chemijos magistro laipsnį. Jis dažnai

Ten esama lietuvių vedamos mokyklos mergaitėms, kurioje sustiprinus liuanistikos dalykų dėstymą, galėtų tilpti nemažas skaičius mūsų mergaičių. Tačiau berniukams aukštesnė mokyklą turime tik Tompson, Conn. Toji mokykla savo pasiryžimais teikia daugiau vilčių, tačiau geografiškai ji yra ne visiems vienodai gerai prieinama. Bent jau Čikagoje reikėtų ieškoti būdų sukurti berniukams aukštesnę mokyklą. Tuo tarpu ten spragą mėgino užkisti veikiančioji šeštadieninė vid. mokykla

Labai rimtą dėmesį turime atkreipti į pastangas suorganizuoti liuanistikos institutą. Kadangi į vieną vietą nesuvažiuosime, o žmonių turime, nereikėtų vengti steigti tokius institutus net keliose vietose ir traukti į juos ne tik iš tremties atvykusius, bet ir šiame krašte išaugusius.

Prie geriausių mūsų pastangų vistik turėsime vargo su savo mokyklomis. Daug kur jos gali ir nepatenkinti mūsų lūkesčių. Tačiau neturime nuleisti rankų ir pasitenkinti vien savo vargo mokyklų kritika. Visas spragas, kurių neįstentų užpildyti mokykla, tėvai turi rasti galimybių užpildyti jas namie.

Lietuvos moksleivių ekskursija prie Puntuko ir Anykščių šilelio.

PIRMAS PLANETINIS KARAS

Istorijos nuotrūpa, paskelbta Timbuktu universiteto 2025 metais

"Sutarta", pasakė Rouvray. "Nors tai nesamone, kvailas daiktas, bet gal būt tai vienintelė priemonė civilizacijai gelbėti."

Man buvo įsakytą tuojau sukviesti prie telefotofono visus direktorius posėdžio ir apie tai painformuoti radijo tinklo policiją ("Bruno memuarai" III t. 160-164 p.).

Spaudos karas su mėnuliu

Nors buvo pasiremta psichologijos mokslu, padariusiu didelę pažangą, vis dėlto sunku buvo gerai įsijausti į sąjūdį, sukeltą prieš mėnulį 1988 metais. Tačiau mus stebina išradinumas ir metodai, kurie buvo tai kovai panaudoti. Ji buvo vedama pagal planą, primtą Rouvray ir Douglas jau minėto pasikalbėjimo metu. Buvo užbrėžti trys tos kovos tarpiniai:

- sukelti baimę ir įsitikinimą, kad vyksta kažkas paslaptingo ir žemei žalingo;
- įrodyti, kad nepaprasti reiškiniai sukeliami veikiančios jėgos, kurią reikia gerai ištirti;
- aiškiai apibrėžti priešą ir sukelti kovą su mėnuliu. (Žiūr. Andre Dubois "Karas su mėnuliu", Paryžius 2002).

Pasekmės šito plano buvo labai sėkmingos. Jau po mėnesio, kai tik pradėta spaudoje pulti mėnulis, neapykanta prieš jį išsiskleidė į visas žemės rutulio tautas. Visi W.N.A. laikraščiai, niekam neprieštaraujant, pirmojo puslapio viršuje stambiomis raidėmis užrašė ir nuolat kartojė šūkį:

ZEMES GYVENTOJAI, VIENYKITE!

Kivirčiai dėl vėjo dingo, tarsi kokio stebuklo paliešti. Nežymios intrygos pradžioje tebuvo mezgamos kai kurių pinigų, kurie paviduliuo kitiems pelno ir norėjo savo krašto reikalus pasukti tik asmeniškam labui. Tačiau ir jie greitai buvo priblokšti pasaulinio patriotizmo. Juos apšaukė išdavikais ir kenkėjais. Nematydami kitos išeities, jie buvo priversti sudaryti Pasaulinę Vėjo Bendrovę, į kurią įsijungė ir prancūzų "Pasatas" ir britų Monsun Co. Tuo tarpu Ventoux kalnas, dėl kurio kitados buvo taip aštriai piautasi, atiteko tarptautinės komisijos priežiūrai. Net generaliniai štabai, liepos mėn. dar rengę slapstus planus tarpusavio skerdynėms, suskato galvoti, kaip čia susijungti bendrai kovai. Tam reikalui atvykusi į Berlyną kinų kariinė komisija buvo nepaprastai džiaugsmingai pasitiktą. Ją apsupo gausi minia, išsiliejusi į Unter den Linden alėją, ir lydėdama giedojo "Pagiežos giesmę mėnuliui". Japonijoje daug kas pasidarė harakiri: tai buvo protesto ženklas, kad nesiimama keršto nuplauti žemės gyventojams padarytai gėdai. Londone ta karo beprotystė pasireiškė dar keisčiau. Ten teatruose, gatvėse ir namuose visi — vyrai, moterys ir vaikai — be atlygio dainavo: "O mėnuliui moterų, liaukis mus kibinės, liaukis kibinės! Nustok, sustok!"

Jungtinės Amerikos Valstybės atsirado tik du senatoriai, draugiški mėnuliui. Jie kėlė kongrese įsistūsią poziciją, bet niekas jų nepaisė. Kongresas nutarė paskirti šimtą milijonų dolerių tam, kas suras būdą paskleisti mėnulyje įspėjimąjį atsiskaukimą, o jei tai negalima — išras ginklą atkeršyti.

Ben Tabričio laikysena

Ben Tabritis, Makarešo universiteto gamtos mokslų dekanas ir vėjo akumuliatoriaus išradėjas, dar tik prasidėjus kiršinimui prieš mėnulį, W.N.A. laikraščiuose paskelbė įdomų savo straipsnį. Skelbė juos ir kiti mokslininkai, turėję asmenišką pažintį su penkiais direktoriais. Jie buvo įtraukti į akciją prieš mėnulį. Nors daug kuo abejojo, bet to neskelbė, o pataikavo direktoriams ir kraipė tiesą manydami, kad tuo būdu siekia gero tikslo. Nieko panašaus nebuvo su Ben Tabričiu. Tai buvo uždarus žmogus: gyveno nušaliai ir labai retai kada išdavo iš savo laboratorijos. Kai buvo įtrauktas į diskusijas, nustebo kitus savo proto pajėgumu ir originalia galvoseną.

Jis atsakė Baxley, Kembridžio (Cambridge) universiteto profesorui, parašiusiam tuo klausimu specialią knygėlę. Baxley įtikinėjo, kad reikia susisiekti su mėnulių gyventojais ir bandyti juos dar taikiai būdu perkalbėti. Ben Tabritis su tuo nesutiko. Išskėlęs klausimą, ar mėnulyje gali būti kokia nors gyvybė, jis rašė: "Jei tą gyvybę laikysime sudėtą iš celių, kurios kvėpuoja ir minta, tai tokio gyvo daikto mėnulyje būti negali. Bet ar negalėtų ten būti kitokios rūšies gyvybės? Visiškai galima, kad tam tikra spindulių sankauja ten yra sukūrusi tokias būtybes, kurių mes negalime įsivaizduoti ir niekada nepajėgsime to padaryti. Taip pat galimas daiktas, kad dėl kurių nors nežinomų priežasčių jos yra nutarusios mus sunaikinti."

Vadinasi, jei mėnulyje kas nors gyvena, — o pasakutinių savačių reiškiniai tai rodytų, — tai tos būtybės tegali būti baisai, mums taip skirtingi, kad mintis krepstis į juos taikiai žodžiu yra visai pakvaišusi. Tarp skirtingų būtybių, kurios milijardus metų kitaip vystėsi ir gyveno, negali būti jokios bendros kalbos. Su mėnulių gyventojais, jei tokie būtų, mums reikėtų apseiti taip, kaip senais laikais žmonės apseidavo su tigrais. Jų niekas neįtikinėjo: juos tiesiai galabijo, jei kas nenorėdavo pats būti nugalabytas. Žmonės tigrus ir neįjaukino: juos visus išveisė.

O anuomet būtų buvę daug lengviau suprasti tigrą, negu dabar filosofuoti su mėnulių gyventojais. Tigras, kaip žinome, buvo žinduoliai ir tuo atžvilgiu žmogui giminingi. Dar ir dabar mes galime išsiaiškinti ir suprasti daugelį jų buities reiškinį. O apie mėnulių gyventojus nieko nežinome. Kas ieškotų čia kokio nors panašumo į žmones, tai beprasmiškai lygintų du nežinomuosius. Bet yra prasmė bandyti juos įveikti. Mėnuli galima įtvirtinti tokiomis spinduliais, kad ten nebėlis jokio gyvo daikto.

Rouvray susikerta su Douglas

Lordas Frank Douglas perskaitė Ben Tabričio straipsnį pasigardžiuodamas. Jam buvo labai smagu patirti, kad jo paskleistos mintys, kurios jam pačiam rodėsi beprotiškos, įsisiurbė į pačias išmaningiausias žemės rutulio galvas.

Tuo tarpu Rouvray jau kuris laikas buvo neįprastai ramus. Jis daug kartų telefotofonu kalbėjosi ir matėsi su Douglas bei Smacku. Rouvray vis teiraudavosi jų nuomonės, ar neprotingiau būtų mesti tą pradėtą žygį (žiūr. Bruno dienoraščio III t. 210 p.). Ko norėta, jau pasiekta: įkurta Pasaulinė Vėjo Bendrovė. Ko daugiau reikia?

Douglas spyres į tvirtindamas, kad pradėto žygio negalima nutraukti. Jis nurodė tam tris priežastis: "Pirma yra ta, kad pradėtas žaismas labai pagaulus; antra — direktoriai labai pavojinga yra sustoti ir parodyti, jog viskas buvo iš pirmo išlaužta; trečia ir pati svarbiausia — PVB išreiškia tik išvirsinį žmonijos vieningumą. Ji nuobodžiauja, kaip Jūs teisingai kartą pabrėžėte. Mes jai pakisome mėnuli, kad turėtų kuo užsiimti. Nesikėsinkime to žaismo jai atimti... Pagaliau, ko Jūs taip buginatės?"

"Gal ir kvailiu Jums pasirodysiu", atsiliepė Rouvray, bet aš pribijau, kad mėnulyje gali kas nors gyventi."

V. AKMENINIS

SEPTYNI MĖNESIAI
SU RUSAIS

1.

Praėjusio karo metu man teko arčiau pažinti Sovietų Rusijos piliečius. Septynis mėnesius esu išbuvęs vienoje vokiečių ligoninėje, kur buvo gydomi iš kitų kraštų atgabenti svetimšaliai darbininkai. Ten buvo italų, prancūzų, čekų, lenkų, bet daugiausia vadinamųjų rytiečių darbininkų (Ostarbeiter). Vokiečiai taip vadindavo rusus, ukrainiečius ir gudus, atgabentus iš užimtų Sovietų Rusijos kraštų. Pro tą ligoninę nemažai jų praeidavo, nes buvo gydomi tik lengvai sužeistieji fabrikuose arba nesunkiai susirgusieji. Pasitaikydavo ir sužeistųjų bombarduojant miestus. Kai kurie pabūdavo tik kelias dienas ir vėl išeidavo.

Ukrainiečiai, gudai ir rusai

Geriausiai mokėjau slavų kalbas, tai su rytiečiais dažniau ir išsiskendavau. Ukrainiečiai ir gudai man pasirodė jau daug labiau tautiškai susipratę negu caro laikais, kai aš po tuos kraštus važinėčiau. Ukrainiečiai beveik visi buvo griežtai nusistatę prieš komunistus, Sovietų Rusijos komunistinę vyriausybę ir, apskritai, prieš maskvinę Rusiją. Jie kone visi sakėsi, kad po karo kovos už nepriklausomą savo valstybę. Galima buvo pastebėti, kad tos jų kalbos nebuvo atsitiktinės — paskirų žmonių, bet išreiškė nusistatymą visos ukrainiečių tautos. Matyti, apie tai jų galvota dar namie ir turėta išdirbtas planas, kaip tos laisvės siekti.

Gudai taip pat užsimindavo, kad jie vaduos iš Sovietų Rusijos priespausos ir sieks savarankiškos savo valstybės. Tačiau jų nusistatymas man rodėsi silpnas, už ukrainiečių. Silpnas buvo ir jų tautinis susipratimas ir patys darbininkai kiek tamsesni; nors tiek ukrainiečiai, tiek gudai savo kultūringumu pralenkdavo didžiarusius. Bet man kaip tik su rusais tekdavo dažniau susitikti ir išsikalbėti.

Keičia pavardes, bet ne vardus

Vieną kartą, vartydamas ligonių sąrašus, aš tarsi juokais keletos iš jų paklausiau:

— Kokie jūs čia komunistai ir bedieviai, jei visi jūsų var-

dai yra krikščioniški: Petras, Jonas, Antanas, Juozas, Vladi-miras, Aleksandras. Pats jūsų draugas Stalinas, pakeitęs savo pavardę (jis vadinasi Džiugašvilis), pasilaikė krikščioniškus vardus Josifo ir Vasario-no. O tikėjimą ir Bažnyčią jį-sai smaugia. Kodėl komunistai yra tokie veidmainiai?

Kambaryje tada buvo apie dešimt didžiarusių. Visi aptilo, bet neatrodė, kad būtų supykę ar įsižeidę. Aš dar pridėjau, kad ir komunistų komisarai, ir net labai dideli, kiek žinau, taip pat nemeta savo krikščioniškų vardų.

Vienas tada iš kampo atsiliopė:

— E, kad be to negalima. Kaip be to apseisi? O kagi jūs darytumėte, kai jums kūdikis gimtų?

— Na, labai paprastai, — atsakiau. — Jei jau būčiau komunistas ir bedievis, tai savo pavardės nekeisčiau, bet vardą krikščionišką tai tikrai mesčiau. Kam to reikia? Geriau jau vadintis Marksu, Engelsu, Leninu. Berniuką aš praminčiau Spartaku, Stachanovu, Traktorium, Kombinatą, Kyrovu, Planu... Mergaitėms tik Petiletką, Oktobrianką, Revoliuciją, Raudonoji Žvaigždė, Propagandą. Ar mažai jūs turite visokių bolševikinių vardų?

Kaip Sovietų Rusijoje krikštijama?

Dauguma jų pradėjo šypsotis, bet man nieko nesakė. Tada aš paklausiau, kaip ten žmonės vaikus pavadina, jei nėra nei krikšto nei bažnyčios. Iš kur tie krikščioniški vardai atsiranda? Vienas man tuoju paaiškino:

— Pas mus, kai gema kūdikis, tai jį priima moteris, susivynioja ir išsineša. O kur ji nusineša, niekas neklausia. Kai kur išsineša po dienos ar kitos. Parneša jau su vardu. Valdžia už tai nebūdžia. Taip daro net ir labai aukšti komunistai.

— Vadinasi, neša kur nors krikštėti? — paklausiau. Yra kurs nors cerkvė ir popas. Jei be jų neapseinat, tai kam jus persekiojat, kam cerkves uždarinėjat?

Kas uždarinėja cerkves?

— Kad jūs taip uždarinėtumėt, kaip mes tai darome! — vienas atsiliopė net kiek piktokai. — Pagyventumėte po bolševikais, tai žinotumėte, kas uždarinėja.

Plačiau išsikalbėjus, man paaiškino, kad tai daroma labai paprastai. Sukviečiami žmonės į susirinkimą, išdrosiamos prakalbos prieš tikėjimą ir pasiūloma rezoliucija uždaryti cerkvę. Anksčiau pasiūlydavau, kad nemaža dalis balsuodavo prieš. Po kelių dienų jau suima keletą ir išveža. Apkalta visai kuo kitu, bet žmonės žino, kad dėl susirinkimo. Dingsta ir popas po kurio laiko. Paskui vėl šaukiamas mitingas ir vėl bedieviškos prakalbos. Vėl balsuojama. Dabar žmonės jau tyli. Tada agitatoriai ar vietinės komunistų partijos sekretoriai paskelbia, kad rezoliucija cerkvę uždaryti priimta visais balsais.

Rašo ir laikraščiai labai daug prieš tikėjimą. Išdarinėjami visokie juokai su šventais paveikslais, su bažnytiniais rūbais, kryžiais. Žmonės negali pasipriešinti. Slaptai meldžiasi ir slaptai krikštija.

Kaip laidojama?

— O jei kas miršta, ką jūs tada darote? — pasiteiravau.

Vienas kitas paaiškino, kad su laidotuvėmis būna taip, kaip ir su krikštu. Atsiranda, kas palaimina duobę iškastą ar jau suligintą. Labai daug kas miršta ne namie, ir niekas nesužino, kur palaidojamas. Miestuose yra dar ir kapinių. Kolchozuose jos daug kur suligintos ir paverstos "naudinga žeme", nors būtų ir ant kalnelių, kur žemė nederlinga ir neapsimoka dirbti. Sovietų Rusijoje turi viskas "apsimokėti". Cerkvės moka didelių mokesčių, jei dar kur yra. Kai negali išsimokėti, tai uždaro. Tik žydų sinagogų kiek daugiau išlikę. Jie yra vieningesni, labiau pasipriešina ir gal mažiau spaudžiami. (b. d.)

OBUOLYS

Dr. A. GRIGAITIS

Lietuvis yra puikus ūkininkas. Jisai per dvi tris dešimtis metų yra padaręs tokią pažangą, kad net Vokietijos ūkininkai jo pavyjo. Prof. J. Krikščionio duomenimis, prieš pastarąjį karą Lietuvos hektaras derliaus atžilgiu susilygino su Vokietijos hektaru.

Lietuvis puikus bitininkas, lietuvis yra ir puikus sodininkas. Kun. P. Martišiaus Prienu medelyno obelaitė, persoddyta pagerintam Varėnos smėlin, po poros metų duodavo gražių skanių vaisių.

Kodėl taip? Lietuvis myli savo tėvų žemę maitintoją, myli bites, kaip ir kitus savo įnamius, o sodas, tai jo poilsis.

Lietuvis yra didis gamtos ir grožio mėgėjas. Retai kur rasite tokias gražias sodybas kaip Lietuvoje. Trobėsiai skęsta medžių pavėsy, šalia triobos ar klėties sodas, o čia pat kūdras, apžėlusios vešlios karklės ar gluosniai.

Didesni sodai lietuviui duodavo ir nemažą pajamų. O keletos obelaitės sodelis, turtingas vitaminų, buvo geras maisto pajavirrinimas. Ypač didelės reikšmės šios obelaitės turėjo augančiai kartai.

Saulė, grynas oras, vaisiai, uogos, šviežios, čia pat daržės valgomos daržovės, užaugindavo lietuvių fizinius, protinius ir dvasiškai sveiku žmogumi.

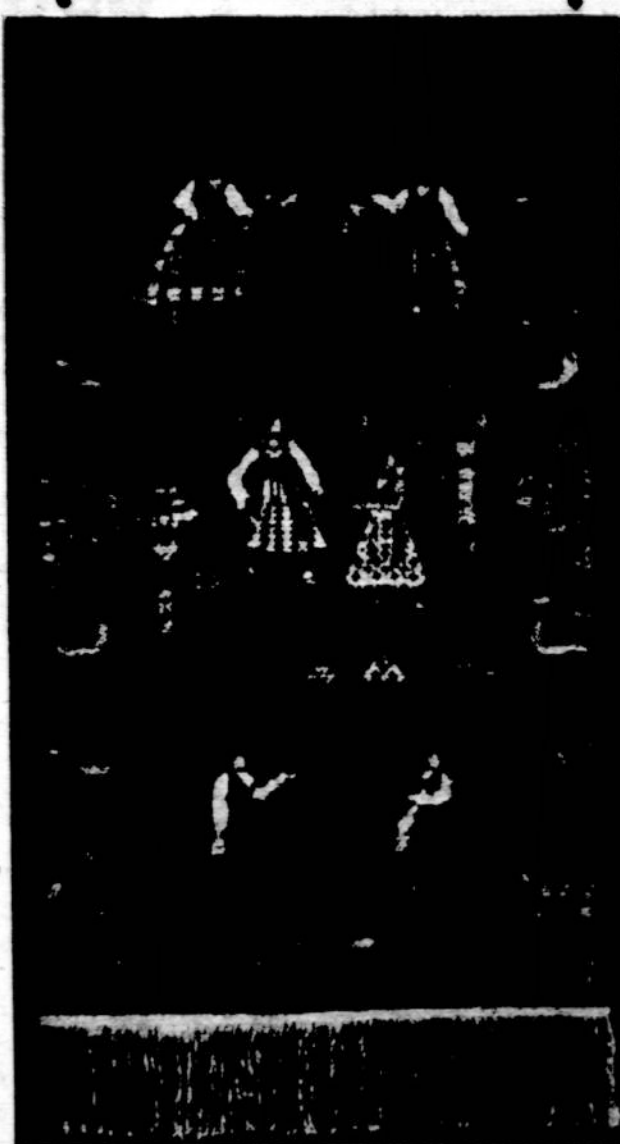
Retai kurio krašto soduose rasite tiek įvairių atmainų obuolių kaip Lietuvoje. O svarbiausia, kad kiekviena atmaina yra gardaus skonio, malonaus kvapo. Ar jūs kur nors matėt tokių didžiulių aporų, kokių lietuvis savo sode užaugindavo?

Obuoliai turi nemažą vitaminių, kurie labai reikalingi žmogaus organizmui, o ypač beaugančiam. Obuolys, o ypač jo žievė ir sėklalaidis turi natrifo, fosforo ir geležies — medžiagų, kurios labai reikalingos smegenų ir nervų mitybai. Obuolys, turėdamas savyje geležies, gerina kraujo sudėtį. Daugiau geležies turi vėniniai obuoliai, mažiau saldiniai.

Sergantiems arterijų skakalėjimui (skleroze), reumatui, inkstų, kepenų ligomis patartina valgyti šviežių obuolių ne tik dienos metu, bet ir anksčiau ryte ir vakare. Kasdien 2-3 obuoliai suvalgyti su juoda duona gerai veikia kraują. Obuoliai turi įtakos medžiagų apykaitai. Einant gulti suvalgytas obuolys teikia ramų miegą, skatina virškinimą, mažina kartelį. Keptas obuolys labai gerai viduriams sukietaus. Šiltas obuolys su citrinos sultimis nušalus varo prakaitą.

Didelį obuolį išgręžus, reikia pripilti cukraus, iškepti ir duoti vaikams valgyti gerklės užkimimui. Obuolių musas sveikantiems ligoniams ramina nervus, stiprina ir gaivina organizmą. Šviežių arba džiovintų obuolių arbata yra labai mėgiama anglų, ypač vakarais. Ši arbata mažina troškulį ir ramina kosulį bei slogą. Arbatą gaminant reikia obuolius apipilti verdančiu vandeniu ir dešimt minučių leisti pastovėti. Vėliau skystį perkošti, pridėti pagal norą citrinos sultis ir cukraus.

Obuolių vynas, pridėjus cukraus, ramina nervus. Obuolių vynas ypatingai veikia gydant nuo nutukimo. Vasaros metu užpylę obuolių vyno ant kve-

A. Tamošaitienė

Kilimas

Menas lietuviškose gijose

Dailininkė A. Tamošaitienė, "Sėminės Lietuvoje" ir "Karalius Mindaugo krikštas". Šiuo metu ji yra suprojektavusi kilimus "Juratė ir Kastytis", "Šv. Kazimieras", "Sventaragio slėnis", "Algimanto pilis" ir kt. Šalia to, per tuos trejus metus ji suprojektavo ir išaudė: 125 kaisytiuos tautinius drabužius, 25 rinkinius tautinius drabužius ir 25 austinius tautinius drabužius. Visi šie darbai atlikti pagal užsakymus iš JAV, Kanados, Australijos ir Venecuelos lietuviams.

Rugsėjo 8-15 d. iš Kanados ji atvyksta į Brocktoną, kur "Lietuvių bakažėje" su savo staklėmis demonstruos audimo meną. Jos išstatyti ir jos ankstyvesni audiniai. Paroda rengiama ryšium su metine Brocktono muge, kurią aplanko didelės minios žmonių.

piančiojo krapylaičio arba žemuogių lapų gauname gardu, gaivinantį gerimą. Čia galima pridėti cukraus ar apelsinų sunkos pagal skonį.

Atskiedus vandeniu ir sumaišius su avičių sultimis, iš obuolių vyno gaunamas vėsinantis, skanus, raminantis troškulį gerimas.

Tautinio meno paroda

BROCKTON, MASS.

Baigia ruošti parodai

Paruošiamieji darbai tautinio meno parodai, kuri vyks nuo rugsėjo 8 d. ligi rugsėjo 15 d. Lietuvių bakažėje, jau baigiami. Parodos komisija išdirbo parodos planą, nustatė reikalingus eksponatus ir dabar juos renka. Programos komisija paruošė programos projektą, pagal kurį kviečiamos vietinės ir kaimyninių kolonijų jėgos tai programai atlikti Remonto komisija nudažė bakažę iš oro ir aptvarkė visą jos aplinką.

Reikalingos parodos pasisekimui sąlygos jau sudarytos. Pasirūpinta aukšto meninio lygio eksponatais, dailiai aptvarkyta aplinka ir patalpa, kurioje paroda vyks. Iš oro bakažę nudažyta, panaudojant net šešias spalvas, kurios išryškina kiekvieną pastato papuošimą ir suteikia jam tikrą Lietuvos ūkininko namo išvaizdą.

Paroda bus įvairi ir įdomi

Pati paroda bus labai įvairi ir įdomi. Ji daug kuo skirsis nuo ankstyvesnių tos rūšies parodų. Joje bus lietuviškų kilimų, įvairių mezginių, juostų, gintaro dirbinių, tautiniais motyvais pagražintų odos dirbinių, medžio drožinių ir kiti skyriai. Visi eksponatai tikrinami, kad būtų būdingi mūsų tautiniam liaudies menui. O tų eksponatų yra labai daug, ir jie labai įvairūs.

Parodoje dalyvaus dail. A. Tamošaitienė, atvykstanti iš Kanados su savo staklėmis, originaliais kilimais, marga spalviais audiniais, tautiniais drabužiais ir kitais savo darbais. Atsivežtomis staklėmis ji pavaizduos audimo techniką, kuri dabar gerokai skiriasi nuo ankstyvesnės. Neabejotinai ji bus visos parodos susidomėjimo centre, nes jos tautinio meno darbai yra garsūs ne tik lietuvių tarpe, bet visame pasaulyje. Paryžiuje, Berlyne, New Yorke, Toronte, Montrealyje ir kitur jos suruoštos parodos praėjo su dideliu pasisekimu. Šių metų balandžio mėnesį vykusioje Kanados rankų darbų parodoje jai paskirta pirmoji premija už kilimą "Pirmosios Kalėdos Kanadoje". Vadinasi, tas kilimas pripažintas geriausiu kūriniu visoje parodoje.

Šalia kitų eksponatų parodoje bus dail. A. Tamošaitienės suprojektuoti ir išausti kilimai: "Eglė, žalčių karalienė" ir "Mindaugo krikštas". Tai labai spalvingi ir įdomios kompozicijos kūrinių. Primajame išausta žinoma pasaka, o antrajame

pavaizduotas istorinis faktas. "Mindaugo krikštas" yra vėliausiai išaustas kilimas pagal prel. Pr. Juro užsakymą.

Paroda — reikšmingas įvykis

Tokios didelės ir vertingos parodos suorganizavimas yra reikšmingas įvykis. Joje lankytojai pamatys lietuvių tautos kūrybinius gabumus, kuriais ne kiekviena tauta lygiai gali pasigirti. Mūsų liaudies menas parodo lietuvių tautos kūrybinę galią, nes tas menas sukurtas ne atskirų asmenų, o visos tautos.

Paroda lankytojų turės tikrai labai daug. Bet svarbu, kad tų lankytojų tarpe netrūktų taip pat lietuvių, kurių pasididžiavimu toji paroda bus. Visos artimesnės kolonijos turėtų pasirūpinti, kad paroda būtų lankoma organizuotai. Jei kas neturi reikalingų susisiekimo priemonių, reikėtų sudaryti didesnes grupes ir samdyti autobusus, kaip į piknikus. Juk ruošiamoji paroda yra žymiai svarbesnė, negu piknikas! Ypač čia gimė ir tie, kuriems tėvynė ir jos kūrybą aptemdė metų turtinė ar svetimos įtakos, turėtų tą parodą pamatyti. Tokios parodos dažnai nebūna ruošiamos, tad nepraleiskime progos jos pamatyti!

—pvs.

LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLA

Atidariau Amerikos lietuvių vaikams Lietuvių Kalbos Mokyklą Mokytiš Namie. Vaikai bus mokomi lietuviškai skaityti, gramatiškai rašyti, duota pagrindinės žinios iš Lietuvos istorijos, geografijos ir lietuviškos kultūros. Bus duotas ir abėcėlės kursas dar nemokantiems skaityti.

Mokiniai gaus paštų mokytojų specialistų paruoštas pamokas ir nurodymus, kaip mokyti. Tėvams bus atsiųstos instrukcijos kaip prižiūrėti, kad vaikas imamą kursą pasisavintų.

Visas atitinkamo skyriaus kursas kaštuos tik \$25. Užsakymai priimami šiuo adresu: Dr. A. Šerkšnas, 231 Woodstock Ave., Putnam, Conn. Reikia atsiųsti šias žinias: vaiko pavardę, vardas, amžius, adresas ir kurio skyriaus kursą nori imti. Užsisakyti tuoju, kad galima būtų išnaudoti jau šie mokslo metai. Pinigų iš anksto siųsti nereikia. Kreipkitės informacijai!

Dr. A. Šerkšnas, LKMMN Vedėjas

MARIJA KALBA PASAULIUI

Nauja knyga apie Marijos apsi-reikimą Fatimoje. Knygą parašė Dr. L. Fonza da Fonseca. Išvertė kun. M. Vembrė. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Lietuviškas vertimas yra gausiai iliustruotas. 264 psl. Didelio formato. Kaina 2 doleriai.

Kas nori žinoti, kodėl pasaulyje dabar taip neramu ir ko žmonės dar gali sulaukti, tepaskaitytą knygą. Laiko nedaug beliko — 1960 m. bus atidengta didžioji paslaptis. Nereikia to laukti akis užsirišus. Skaitykite jau dabar šią knygą.

Knygą galima užsisakyti šiais adresais: "Darbininkas", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.; 366 Broadway ("Darbininko" atstovybė), So. Boston 27, Mass. Ji dar gaunama Boston: 326 Broadway (Lithuanian Furniture Co.), 373 K St. (Mrs. Jones) ir 391 E. 5th St. (Mrs. Grubinskas).

Italijoje, prie Bolzano, autobusas su keleiviais nusirito į ežerą. Liko gyva tik viena moteris. Viršuje — paskendusiuju karstai.

KŪRYBOS PRIEDAS

Pranas Vaičaitis

MININT 50 METŲ SUKAKTĮ NUO JO MIRTIES

Rugsėjo 27 dieną sueina penkiasdešimt metų, kai mirė mūsų poetas Pranas Vaičaitis. Su savo žmonėmis ir kraštu jis atsiskyrė, būdamas vos 25 metų. Tai nerodo, kad tokio amžiaus poetas dar turėtų būti nepasiekęs savo kūrybinės viršūnės. Anglų Shelley ir Keats, rusų Lermontovas mirė jauni. Tačiau kažin, ar poetiniam jų ūgiui būtų ką bepridėję ilgesni metai. Tai tik pora pavyzdžių, kurių būtų galima pririnkti ir daugiau, įvairių kraštų literatūroje, neišskiriant nė lietuvių raštų istorijos.

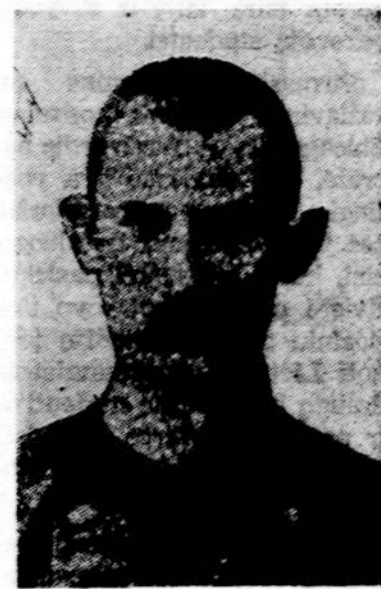
Ankstyva Prano Vaičaičio mirtis buvo nuostolis, nes jo augimas toli gražu nebuvo sustojęs. Jis tobulėjo, ir kai kurie gražiausi jo posmų išliejo artimos mirties akivaizdoje, kada įsai regėjo, kad jo gyvenimo saulutė "jau leidžia kas kartą šešėlius ilgin ir ilgyn" ir kad netrukus jau "ant amžino gyvasčio slenksčio lazdele keleivio turėsiu padėt".

Jis mirė, palikdamas garsų poeto, vardą ir savo poezijos paminklą. Čia tyčiomis pavartoju žodžius "garsų poeto vardą". Mat, slenkant metams, jo eilėraščiai buvo kėnėdai vertinami. Buvo laikai, kada jis ėjo su pirmaisiais mūsų dainininkais, nelyginant koks mūsiškis Lermontovas. Ta aureolė jį lydėjo ne tik šviesuomenė, bet buvo prasiskverbusi ligi mūsų kaimo, kur buvo žinomas ir jo vardas ir kai kurie jo eilėraščiai, lygiai skambėjo su liaudies dainomis. Paskui užėjo banga, kuri Praną Vaičaitį nuvertino ir pastatė tarp mažesniųjų poetų. Šiuo atveju įsidėmėtinas Z. Kuzmickio straipsnis "Gubose", lyg davęs toną panašiai tendencijai.

Šiandien niekas nemano Praną Vaičaitį statyti greta su Maironiu. Bet įsai ir nėra tok-

A. VAICULAITIS

sai neoriginalus, kaip bandė įrodyti Z. Kuzmickis ir kaip paskui ne vienas galvojo. Kalp M. Gustaitis, J. Mačys-Kekšas ir dar kiti, įsai užima vidurį

PR. VAICAITIS

tarp pačių didžiųjų ir tarp mažesniųjų mūsų poetų.

Siaip ar taip jį vertinsime, visados pastebėsime, kad savo prigimtinei Pranas Vaičaitis yra tikras lyrikas. Šiuo nuosirdžiu lyrinio bruožu įsai prasko eilę kitų poetų, ir savo žodžiu eina tiesiai į mūsų širdį, j mūsų vaizduotę ir j mūsų supratimą. Jis turi stiprią sugestvumą dovana, mus vedančią j tuos pasaulius, kuriuos įsai dainuoja. Daugeliu atveju įsai yra gražus eleginio autorius pavyzdys. Geriausias jo elegijos išlieja j tam tikrą melodiją, kuri mus pagauna ir neša sykiu su jo liūdesiu ir sielvartu.

Drauge įsai buvo palinkęs ir j satyrą, kartais lengvą, kartais rūšią ir čaizyte čaizan-

čią. Būdamas arčiau "Varpo" negu "Aušros" nuotauki, įsai jautriai išgyveno anų dienų politines ir visuomenines neigoves. Jo eilėraščiai aktualiomis temomis neprilygsta jo asmeninės lyrikos, jo elegijų. Čia ir kalba neturi anos minėtos melodijos, pati forma dažniausiai esti rupi. Joje jaučiamas sunkumas, nežūrint nuosirdžių poeto intencijų ir pergyvenimų. Šia proga įdomu pastebėti, kad an amžiaus gale ne vienas rašė ištisus puslapius aktualiomis temomis, bet daugiausia tai buvo tik vienadieniai reiškiniai, kaip A. Burba (1854-98) pasaulin išleidęs ištisus glėbius eilėraščių, kurie dabar mums jau nieko neatliepia. Pranas Vaičaitis ir aktualiose temose už juos daug stipresnis ir ryškesnis. Kai kurie jo šios rūšies dalykai gali mums būti įdomūs ir šiandien. Pagaliau įsai ženklas, kaip poeto sielai rūpėjo skaudū mūsų žemės dalia, gaudi jos aimaną priespaudos ir persekijimų metais. Būtį gera, kad mūsų laikai duotų dabarties Praną Vaičaitį, kuris pagautų mūsų žemės dejonę ir j iškelty mums ir ateinančioms kartoms, — su visa jos gėla, priespauda, paniekimu, krauju ir kova.

Pranas Vaičaitis žymėjos ir epiniu talentu, kuris reiškes dieniui šakom — istorinėms dienomis ir hegzometru apvilkta pasaka ar legenda. Jo eilėraščiai, kur įsai leidžias j mūsų senovę, nėra gausūs, bet jie buvo savo laiku labai populiarūs. Tarp jų ligi šiandien tvirčiausiai stovi "Žalgirio kova", neblogas mūsų istorinio epo pavyzdys. Ir jo hegzometrai nėra nustumti j šalį. Nors jie nepasiveja Donelaičio meistriskumo, bet ir juose esama įdomių vietų, o kai kur ištisi pos-

mai skamba tvirtai ir įspūdin-gai.

Kai žvelgiame j visą Prano Vaičaičio kūrybą, pirmiausia įsai mums vaizduojas kaip stiprus lyrinis talentas, ypač elegijose, o paskui įsai eina kaip satyrinis ir epinis autorius. Geriausiose savo elegijose įsai yra lygus su stipriausiais mūsų poetais. Iš čia ir jo reikšmė bei vieta: įsai parašė dalykų, kurie tvirtai laikosi mūsų literatūroje. Poetui gi ir svarbu sukurti ne ištisus to-mus. Jo troškimas yra duoti nors ir nedaug, bet tikrai tau-tos širdyje pasiliekančių eilė-raščių, kurie savo grožiu ir sa-vo jausmu išvertę, eidami iš kartos j kartą.

RELIGINIO MENO KLAUSIMU

Arkv. Celsio Constantini atkreiptas apie modernųjį reli-ginį meną ("L'Osservatore Romano" birželio 10 d.) iš-saukė gyvus atsiliepimus pa-saulio kat. spaudoje. To paties Vatikano laikraščio skiltyse (rugp. 18 d.) arkivyskupas at-sako j kritikų pastabas. Su kai kuriomis jo mintimis dera su-pažindinti ir mūsų visuomenę.

Straipsnio autorius yra kom-petentingas šios srities žino-vas. Dar 1913 m. jis įsteigė ir redagavo krikščioniškojo me-rio žurnalą. Neseniai išleido knygą apie meną ir tikėjimą.

Kai kas yra linkęs greitai apkaltinti K. Bažnyčią, esą ji nusistatiusi prieš modernųjį meną. Straipsnio autorius šitą neteisingą priekaištą atremia, pacituodamas autoritetingus

Už mūsų raštą ir kultūrą

VYT. ŽARĖNAS

Neseniai spaudoje skaitėme platoką pasikalbėjimą su "Ven-tos" knygų leidyklos savininku Jonu Rimeikiu. Žiauri dabartinė mūsų rašytojų padė-tis ir pačios "Ventos" kryžiaus kelias ne vieną privertė giliau susimąstyti. Kaip tą susimąsty-mą konkrečiais darbais paversti, kokie "Ventos" leidyklos konkretūs pasiūlymai ir planai knygoms platinti — nė žodžio. Knygos keliai j gyvenimo švie-są ir j skaitytojų širdis — ypa-tingai mums svarbūs. Papildo-mai ir užklausiui tą nepalaui-žiamos energijos kultūrininką, "Ventos" knygų leidėją J. Ri-meikį.

— Kaip vyksta knygų plati-nimas ir kurio krašto lietuviai uoliausiai platina Jūsų leidi-nius?

— Sunkiausia platinti yra Pietų Amerikos kraštuose. Te-naį ne kiekvienas gali už dienos uždarbį nusipirkti JAV \$2 kai-

dailų, nepatekusių j bažnyčias. Atkreiptas dėmesys taip pat ir j labai aiškius Sv. Tėvo žo-džius, kad reikia "atsižvelgti j krikščioniškosios bendruomenės reikalavimus daugiau, ne-gu j menininkų sprendimą ar "asmenišką skonį" (Media-tor Dei).

"Krikščioniškosios bendruo-menės reikalavimai — tesia-minimas autorius — yra labai aiškūs: šventieji paveikslai yra tam, kad, ut devonionem pa-riant et pietatem (kad žadintų pamaldumą — Pop. Urbanas VIII). Jeigu šito tikslo nepa-siekia arba, dar blogiau, pa-maldumui bei maldingumui kliudo, jie neturi prasmės. Pa-l. Pijus X pašalino iš bažnyčių profaniskąją muziką, tuo pa-čiu principu, t. y. remdamasis

nuojančią knygą. Nėra tenai pagaliau ir platintojų... Kata-strofiškai menkas lietuviškos knygos pareikalavimas yra JAV ir Kanadoje. Kiek geresnė knygai rinka yra Australi-ja. Tenai žmogus labiau ilgisi tėvynės, sąvųjų ir mažiau su-materializavęs. Labai darbą trukdo atstumai, stoka platin-tojų ir nesąžiningas platinimas, kuriuo šiandieną pasižymi JAV... Turū visą eilę platinto-jų, kurie neatsiskaito ir j jo-kius laiškus neatsako...

— Kokias priemones siūlote knygų leidimui suaktyvinti ir jas plačiau paskleisti?

— Pirmiausia reikia suakty-vinti knygos propagandą spau-doje. Laikraščiai, su mažomis išimtimis, čia savo vaidmens neatlieka. Savo leidinius siun-čiu visoms redakcijoms, ku-rioms svarbu mūsų raštas ir kultūra. Bet nedaugelis red-aktorių teikiant tuos leidinius paminėti savo laikraštyje. Gali leidybos nepatikti, idėjoms nepritarti, bet nieko neužsiminti — blogos valios reiškinys.

Organizacijos čia gali daug nuveikti. Jeigu ateitininkai, vyčiai, skautai ir kitos organi-zacijos uoliau imtųsi spaudos platinimo, mūsų kultūrinis gy-venimas vėl suklestėtų. Tegu kiekviena jų organizacijų turi spaudos platinimo sekciją. Nors ir po keletą egzempliorių parduos, bet per visą Ameriką ir kitus kraštus susidarys didė-li rezultatai. Reikia, kad žur-nalistai tą reikalą nuolat ju-dintų, primintų. Kviečiu visas čia paminėtas ir nepaminėtas organizacijas užmeginti ryšius su "Ventos" leidyklos atstovu Amerikoje, rašytoju V. Joni-ku. Jo adresas: Mr. Vincas Jo-nikas, 307 Water St., Brook-lyn 1, N. Y.

Pagalau ir pavienis žmogus gali daug padaryti, prisidėda-mas prie "Ventos" leidyklos bičiulių - rėmėjų. Nuo dabar "Ventos" leidykla organizuoja lietuviškos knygos bičiulių - rė-mėjų tinklą. Sąlygos yra labai paprastos ir nerizikingos: rė-mėjas - bičiulis sutinka nupirkti kiekvieną "Ventos" nusiuntia knygą. Toks asmuo nusiuntia savo adresą ir sutikimą aukš-čiau minėtam "Ventos" leidyk-las atstovui Amerikoje. Toks bičiulis nieko nerizikuoja, bet padeda labai daug: žinai, kiek egz. galima leisti ir esi tikras, kad juos išpirks. Visus mielai kviečiu, laukiu atsiliepiant.

— Kokie Jūsų artimiausi planai?

— Planų turū daug. Viskas sukasi apie knygų leidimą. Man rūpi tries pagrindiniai da-lykai: 1. lietuvių klasikų išlei-dimas, 2. svetimų autorių j li-tuvių kalbą vertimas ir 3. lie-tuvių autorių kūrinių vertimas j vokiečių kalbą. Autoriai, no-rintieji, kad jų veikalai būtų iš-versti j vokiečių kalbą ir išlei-sti, tegu kreipiasi j "Ventos" leidyklą, šiuo adresu: Herrn Jonas Rimeikis, Postlagernd (13b) Murnau, Germany. U. S. zone.

— Neseniai p. Vismantas pasakelbė "atkūręs" "Ventą" Detroit, Mich. Kaip tą keiste-nybę suprasti?

— Prieš dvejus su viršum metus "Ventos" leidyklos še-fas p. Vismantas, išvykdamas Amerikon, savo leidyklą man raštiškai pervedė ir turū doku-mentus. Minėtas "atkūrimas" yra be man sutikimo ir žinios padarytas. Su ana leidykla aš nieko bendro neturiu ir už jos žygius nesu atsakingas...

— Ką dar turėtumėte ant širdies?

— Norėčiau dar kartą pri-minti prof. Dr. K. Pakšto žo-džius: "Lietuviai išlieks tik ka-rtingieji lietuviai. Baillai nutru-pės nuo savo tautos. Todėl rei-kia nepalaužiamo atsparumo, nepalaužiamo dvasinio karin-gumo savajai kalbai ir kultū-rai".

KULTŪRINĖ KRONIKA

• **Lietuvių poezijos antolo-gija**, j kurią surinkti lietuvių poetai nuo paečių pirmutinių li-gi mūsų dienų, jau pradėta spausdinti Chicagoje. Ją pa-ruosė J. Aistis ir A. Vaičiulai-tis.

• **V. Krėvė**, kurį laiką sirges, pasveiko ir vėl pradėjo darbą Pensilvanijos universitete, Phi-ladelphijoje.

• **Bern. Brazdžionis** ruošia didelę lietuvių beletristikos an-tologiją nuo Valandaus laikų ligi mūsų paskutinių autorių.

• **Dr. Jonas Grinius** parašė naują dramą. Jis gyvena Vo-kietijoje.

• **Dr. P. Jonikas**, "Naujie-nose" pradėjo spausdinti iš-traukas iš savo mokslinio vei-kalo — "Lietuvių kalbos isto-rijo".

• **Vincas Kazokas**, kuris gy-vena Australijoje, yra spaudai paruošęs pirmąją savo poezijos knygą. Australijoje taip pat baigiamas spausdinti nau-jas Pulgio Andriusio kūrinys.

• **P. Stelingis**, naujosios kar-tos poetas, gyvena Čilės vals-tybėje Pietų Amerikoje ir San-tiago universitete studijuoja ispanų literatūrą.

• **Julija Švabaitė - Gylienė**, kurios eilėraščių pasirodo pe-riodinėje spaudoje, tikisi iš Australijos persikelti j Jungt. Valstybes. Paskutiniu metu ji rašo vieną prozos veikalą.

• **M. Bavarskas**, ligi šiol reiš-kęs poezijoje, pradėjo rašyti romaną.

• **P. Gaučys** yra paruošęs is-paunų novelių rinkinį lietuvių kalba. Netrukus tasai vertimas bus pradėtas spausdinti.

• **Vladas Šlaitas** išleidžia naują eilėraščių rinkinį. Knyga spausdinama Anglijoje, kur au-torius gyvena.

• **Henrikas Nagys** spaudai atidavė naują savo poezijos rinkinį "Saulės laikrodžiai". H. Nagys gyvena Montrealio mie-ste Kanadoje.

• **C. Grincevičius** baigė rūs-ti spaudai novelių ir legendų rinkinį.

• **Skulptorius Petras Pauksys**, atvykęs iš Italijos, jau spėjo gražiai pasireikšti su savo dar-bais. Kai kurie jo darbai bus išstatyti Philadelphiaje, Inter-national Institute parodoje. Be-to, keli darbai priimti j keliau-jančią po miestus parodą. Meni-ninkas turi savo studiją: 139 So. 10th St., Philadelphia, Pa.

• **Dail. Pranas Lapė** praei-dęs Maine valstybėje ato-stogas, parsivežė keletą paveikslų, kuriuos nutapė gra-žioje Atlanto pakrantėje. Ru-denį jis ketina vykti j pietines JAV valstybes dėstyti mokyklo-je ir grynai atsidėti menui.

• **Prof. Alfred Senn** grįžo iš Californijos, kur dėstė vasaros kurse Californijos universitete, Los Angeles. Modernių kal-bų žurnalo balandžio numeryje profesorius yra davęs pėnykštę lietuvių literatūros, kalbos ir tautosakos bibliografiją. Prof. A. Senn dėsto Pennsylvanijos Universitete Philadelphiaje.

• **Prof. Juozas Ertas** gyvena Berno mieste Šveicarijoje, kur jis dėsto vienoje mokslo į-staigoje. Jis dažnai rašo švei-carų leidiniuose.

• **Kun. Dr. Juozas Navickas**, kuris gyvena Šveicarijoje, pa-skirtas vienos įstaigos kapelio-nu.

• Šių metų spalio mėnesį su-eina 70 metų žymiai vokiečių kalbininkui prof. Fraenkeliui, gyvenančiam Hamburge. Jis yra j didelės lietuvių kalbos žinovas. Pora jo straipsnių, pa-rašytų tiesiog lietuvių kalba, buvo "Aidu" žurnale.

ATSIUSTA PAMINĖTI

Jurgis Savickis "Randoni batukai", novelės. Išleido Gabi-ja 1951 m. 134 psl., kaina \$1.50. Dail. V. Adamkevičius. Knyga gaunama šiuo adresu: Gabija, 340 Union Ave., Brook-lyn, 11, N. Y. ir nas platinto-rais.

Iš Prano Vaičaičio POEZIJOS

LAKŠTINGALA, GRAŽUS PAUKSTELI

Lakštingala, gražus paukštelė,
Pas mano langą nečiuibkė,
I mano gimtinę namelį
Linksmi giedodama nulek.

Tenai mamele nuramink,
Palinksmink baltą galvą jos,
Jai apie mane pasakyki,
Lai apie mane ką žinos.

Tenai kuploji liepušėlė
Dejuoja vėjo pučiama,
Tenai mamele sengalvėlė
Vaitoja mangs laukdama.
Sakyk, sulauksi tuoj sūnelio:
Laiminga būsi ir linksma.

JAU PAJĖGOS MAŽINAS

Jau pajėgos mažinas; vystu, kaip lapas;
Jau protas leinesnis; šaltesnė širdis,
Ir greitai sloins mane amžinas kapas,
Iš plaus mane užmaršos greitai vilnis.

Bet geisčiau žinoti labai aš širdingai,
Ar bus mano toliau tau, tėvyne, geriau?
Kada, o brangiausia, tu būsi laiminga?
Kada gi kvėpuoti galėsi lengviau?

Kada gi ant tavo išartos krūtinės
Liuosybės dainutę vaikui užgiedos?
O bočių žilųjų vargus atsiminę,
Širdy atsidus ir, kaip reik, pagodos?

GIRTUOKLIO DAINA

Turi katinas kačiukę,
Turi žąsina žąsiukę,
Turi poniškas panaitę,
Turi bernas sau tarnaitę,
O aš vyras žuolinis,
Turiu butelį degtinės.

Muš kačiukės katinuką,
Peš žąsiukės žąsinuką,
Juoksis mergos iš bernelių,
Juoksis panos iš ponielių,
Tik aš vienais laimingiausias,
Nes degtinė — draugs tikriausias.

Ji kišenių įsidėsiu,
Ją aš gersiu, glamonėsiu,
Bonkos kamėtį išsitrauksiu,
Degtinukės paragausiu,
Tuoju krūtinė bus šiltesnė
Ir galvėlė bus linksmesnė.

O kad Nemunas gdingas
Būtų šiandien išmintingas,
Kad ant mūsų susimiltų,
Savo vandenį išpiltų,
O degtinę išlietų,
Viena degtinė tekėtų.

Tai būt dienos! tai būt
džiaugsmas!
Tai būt laimė, tai būt
kauksmas!

Visos žuvys ir paukšteliai —
Visi žmonės ir žvėreliai,
Vis prie Nemuno keliautų
Ir degtinės paragautų.

Zvėrės gertų ir riaumotų,
Žmonės šoktų ir lėliotų,
Net žuvis būtų visai netur,
Degtinukę mieltų gertų,
Viskas džiaugtų, šokintų,
Net ir žemė strapintų.

MICHELANGELO

Žmogaus atvirimas

šv. Tėvo Pijaus XII enciklikos "Mediator Dei" žodžius, kur pareiškiamas, kad "neturi būti paniekiamos ir atmetamos bendrai ar iš nusistatymo dabartinės formos nei vaizdai, la-biausiai pritaikyti naujai medžia-gai, kuriais j šiandien apipe-vidalinama; tačiau tenka ven-gti tiek perdėto realizmo, tiek užkietėjusio simbolizmo ir atsi-žvelgiant j krikščioniškosios bendruomenės reikalavimus..."

Yra statomas klausimas, ar "menininkas turi teisę nupiešti Kristų tokį, kaip savo vaizduo-tėje susikuria?" Autorius atsako neigiamai. Jis rašo: "Meni-ninkui yra laisvė kompozicijos ir išraiškos priemonių, tik jos turi būti dailios; lieka ir skir-tingos technikos laisvė, tik ji neprivalo pažeisti objekto šventumo. Tačiau menininkas neturi teisės žaisti šventųjų atvaizdų pagarbąs pobūdžio, teologinės minties ar liturgi-nės prasmės." Šia proga at-kreipiamas dėmesys j Triento Tarybos nuostatus, kurie yra išreikšti kanonų teisės kodek-se (kan. 485, 1279, 1399) ir įpareigoja visus vyskopus bei rūpestingiausiai budėti ir sau-goti, kad visai, kas netvarkin-ga, netinka, profaniška ir ne-

kulto grožiui ir jo auklėjamuo-jų pobūdžiui.

Aiški Bažnyčios linija, pa-smierianti tam tikras moder-niojo religinio meno kryptį, ne-reiškiška, kad religi-nio meno idealu lai-komos banalios dažyto gipso statulų reprodukcijos ir visa menkavertė gamyba, kuri už-plūdo bažnyčias. Straipsnio au-torius taiklūs pastebi, kad "tarp netikrojo meno gamybos ir žalojančio meno stovi pra-ėjusių amžių didysis krikščio-niškasis menas." J. Vid.

GARSŲŲ VEIKALŲ HONORARAI

Schilleris už savo dramą "Don Carlos" gavo 378 tale-rius, Goethe už "Herman und Dorothea" — 1000 talerų. Schilleris už "Plėšikus" gavo kelias dienas pasėdėti kalėjime ir už dramos atspausdinti-mą pats sumokėjo.

1905 metais neišpauštytas "Plėšikų" dramos egzemplio-rus kainavo 2560 aukso mar-kių.

Salomėja Neris iš bolševikų už kiekvieną spaudos ženklą gaudavo 5 rublius (už raidę, tašką ir kablelį). Jos honorarai siekė tūkstančius rublių.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

AMERIKOS ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Rinkliava tremtiniam

Kan. J. B. Končius, lankydamasis Čikagoje ir kt. miestuose, gavo vietos lietuvių klebonų sutikimą bažnyčioje suruošti rinkliavas Vokietijoje esančių tremtinių naudai. Tokios rinkliavos vyks ir Didžiąjame New York'e ir jo apylinkėse.

• **Br. Jacikevičius** leidykla "Pašvaistė" spausdina J. Štarko liaudies dainų rinkinį mišrios chorui. Tai bus antroji to rinkinio laida.

• **Keramikė A. Košubienė** gavo antrą užsakymą moderniškai dekoruoti vieno Manhattan restorano patalpas. Jos vyresnė dail. Vyt. Košuba baigia dirbti gipse didžiulį JAV arą. Tai specialus firmos užsakymas.

• **L. Šolytė**, (Sholis), lietuvaite iš Čikagos žuvo United Airlines lėktuvo katastrofoje Oakland kalnuose, Cal. Ji tame lėktuve buvo palydovė (stewardess).

• **Zenonas Gailius**, kentėjęs vokiečių nacių kacetuose ir ten netekęs sveikatos, mirė rugp. 25 d. Čikagoje. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

• **Stasys Pieža**, "Herald American" religinio skyriaus redaktorius, išvyko į jaunimo suvažiavimą Purdue universitete, Lafayette, Ind. Suvažiavimas tęsis visą savaitę.

• **Jaunųjų paradų** Čikagoje, rugšė 26 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Tai buvo didelis lietuvių vaikų dainų ir sporto šventė. Ją surengė Liet. Tremt. Bendr. Illinois valstybės centro valdyba.

• **Tautinėje Gvardijoje**, Camp G, 228 Inf. Reg. 33 divizijoje yra apie 40 procentų lietuvių, neseniai atvykusių iš tremties. Įstoje į gvardiją vyrai nors laikomiesi kariais, bet gyvena civiliai gyvenimu ir dirba įvairiose dirbtuvėse. Jie du kartus savaitėje kviečiami apmokymui manevrams. Karo atveju jie gali būti per 8 val. pašaukti.

• **Skautų vadų sąskrydis** Clevelande įvyksta rugšė 1 ir 2 d. Įvairiais suvažiavimo reikalais krepštis į paskt. Z. Dučman, 1447 E. 65th St., Cleveland 3, Ohio.

MOKYKLOMS ZINOTINA AMERIKOJE, KANADOJE IR KITUR

Tik ką išėjo iš spaudos vadovėlis: **Vysk. K. Paltauro** tikybos pirmamokslis. Prašome kreiptis apacioje nurodytu adresu. Mes išsiųsime vieną ar keletą egzempliorių, apmokėdami pašto išlaidas. Adresas: **P. J. A. Lietuvių Knygynas**, 568 Parliament St., Toronto, Ont. Canada.

MIELAI KVIECIAME PRALEISTI ATOSTOGAS KALNUOSE

BUTAUSKŲ OKYJE, kurio apylinkės labai gražios, kalnų oras nepaprastai sveikas. Jūs čia rasti tikra poilsio ir džiaugsmo.

Erdvūs, su visais patogumais kambariai, labai skanūs ir įvairūs valgiai, pagaminti iš savo ūkio produktų: pieno, kiaušinių, daržovių, vaisių etc. Kas mėgsta žaidimus ir pramogas, čia ras Ping-Pong, Badminton, Television.

Butauskų ūkis 5 minutes nuo Torrington, Conn., miestelio.

Čia priimami vasarotojai: birželio, liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėnesiais. Vietos užsakomos iš anksto savaitė iki šėštadienio 12 val. po pietų. KAINA priimama ir pigi: asmeniui 25 dol. už savaitę.

Iki malonaus pasimatymo BUTAUSKŲ OKYJE, kurio adresas:

MRS. R. BUTAN

RFD 1, Mountain Rd. Torrington, Conn.
Telef. Torrington 9686

Amerikos ateitininkų suvažiavimui Rochesterio ateitininkai ruošiasi su visu atsidėjimu. Daugelis senųjų lietuvių mieliai sutiko priimti porai naktų pernaktuoti atvykstančius suvažiavimui.

Suvažiavime dalyvauja gana didelis būrys sendraugų: prof. K. Pakštas, inž. dr. A. Damušis, prel. Balkūnas, prof. Pr. Padalskis ir kt.

Koncertas

Rugsėjo 2 d. vakare šv. Jurgio parapijos salėje įvyksta ateitininkų suvažiavimo proga koncertas, kuriame dalyvauja: Vl. Sabaliauskienė, J. Skiparytė, Salnienė ir kt.

Spaudos platinimo atstovė Rochesterį (23 Alphonse St.) veikia gana sėkmingai. Lietuviškoji knyga, nors ir yra ryškiausia lietuviškos kultūros atstovė, bet ją perka savo turtingumui atvirkščiai proporcingai — juo gausesnės ir neturtingesnės šeimos, juo daugiau perka. Viengungės šeimos ir kai kurie viengungiai ar ne

perdaug šalti lietuviškai knygai?

ALT skyriaus suruošioji Lietuvių Diena davė pelno 518 dol. Visas pelnas paskirtas BALF, kad persiųstų lietuviams ligoniams Vokietijoje.

Geras derlius Rochesterio apylinkės lietuvių fermeriai džiaugiasi, jog šiemet geras derlius soduose. Ypač gražaus sodų derliaus susilaukė fermeris lietuvis **Aleks. Kundrotas** (510 Elm Grow Rd.) Daugelis Rochesterio gyvenančių lietuvių nuvažiuoja pas lietuvių fermerius ir nusiperka šviežių vaisių. Be to, ir gražiai — gamtoje laiką praleidžia.

— **Šv. Marijos Moterų Draugystės piknikas**. Praeitą sekmadienį, šv. Jurgio parapijos salėje įvykęs šv. Marijos Moterų Draugystės piknikas buvo sėkmingas beveik visus Rochesterio ir apylink. lietuvių. Šios organizacijos pirmininkė **Ona Mockevičienė**, energinga lietuvių organizacijų narė.

CLEVELAND, OHIO

Mokslų metų pabaigos proga lietuvių mokyklos vedėjas St. Barzdukas ir tėvų komiteto pirmininkas P. Stravinskas nusiznė Clevelando vyskupui J. E. Eduardui Hobanui padėkos raštą už lietuviško švietimo reikalo supratimą ir ryšium su tuo parodytą gerą širdį. Taip pat vyskupas buvo pasveikintas ir jo pakėlimo ir arkivyskupo proga. Arkivysk. adresuotame St. Barzdukui atsakyme dėkoja už sveikinimą bei linkėjimus ir kartu siunčia abiem savo sveikinimus ir linkėjimus.

Tėvų komiteto rugp. 26 d. dr. St. Tamošaičio sode surengta lietuvių vaikų ir jaunimo gegužinė praėjo su dideliu pasisekimu. Atsilankė nelauktai didelis skaičius svečių, pradedant pačiais mažaisiais ir baigiant žilagalviais tėveliais bei mamytėmis. Mažieji gražiai pasirodė su savo programa — tiek rimtąja, tiek komiška. Ši gegužinė virto lyg kokia mažųjų švente, ir jie skirstėsi didžiai patenkinti. Liko patenkinti ir mažųjų džiaugsmo dalyviai vyresnieji. Programą parengė ir jai vadovavo J. Zilonis ir G. Modestavičienė, vyriausias rengėjas buvo tėvų komiteto pirm. P. Stravinskas.

I ateitininkų moksleivių stovyklą, prasidėjusią rugp. 24 d. Marianopolje, išvyko dešimt

PARDUODA gazinę virtuvę ir miegamąjį kambario baldus. Kreiptis: **Mrs. Ona Rinkevičienė**, 1268 Gates Ave., Brooklyn 21, N. Y.

asmenų. Šios stovyklos yra geriausias mokinių tautinio, organizacinio ir kitokio auklėjimo mokyklos, jose jaunimas taip pat sveikai pailisi bei papramogauja, todėl nepaprastai jo mėgiama. Gaila, kad dėl tolimos ir palyginti brangios kėlionės į šią stovyklą tegalėjo vykti tik mažas skaičius moksleivių. Tėvai gerai daro, leisdami šitaip savo vaikams lavintis ir auklėtis.

Lietuvos vyčių 25 kuopa rugp. 26 d. surengė pikniką naujosios parapijos bažnyčios statybos fondui paremti. Šiame piknike atsilankė nemaža ir kitų organizacijų bei draugijų narių.

L. Navickienė, kuriai automobilis sulaužė koją, iš ligoninės gydytis parvyko į namus. Koją sugipsuota, ir ligonė turės keletą savaičių išgulėti lovoje. Gydo dr. K. Pautienis.

A. B.

Naujos parapijos piknikas šv. M. Marijos Neperstojančios Pagalbos parapijos piknikas ruošiamas sekmadienį rugsėjo 2 d.

Gros puikus orkestras, bus linksmy žaidimų ir skanių užkandžių.

Pikniko peinas skiriamas naujos bažnyčios statybos fondui.

Visi parapijiečiai prašomi nepamiršti atsivesti svečių pamatyti ir svečiams aprodyti naujos bažnyčios statybos.

Tad visi į didį naujos parapijos pikniką. Jus kviečia naujos parapijos klebonas ir bažnyčios statymo komitetas.

BALTIMORES ZINIOS

Išvyko stovyklauti

I ateitininkų suruoštą idelginę stovyklą Marianopolje iš Baltimorės yra išvykę 11 asmenų: 4 mergaitės, 4 berniukai ir 3 vadovai — D. Vieraitytė, Alg. Kazakevičius, ir D. Buračas. Išvyko savo priemonėmis. Kelionė truko per 10 val. Stovyklautojai grįš rugsėjo pradžioje.

Susirinkimas

Sekmadienį, rugs. 2 d., šv. Alfonso parapijos patalpose po pamaldų šaukiamas Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo 13 kuopos susirinkimas. Bus apsvaistytas svarbus reikalas ir pradėtas veikimo sezonas. Visi kuopos nariai kviečiami atsilankyti.

Jau sugrįžo

Šv. Alfonso parapijos klebono padėjėjas kun. Petras Patlaba iš atostogų jau sugrįžo ir vėl eina savo pareigas. Jį pavadavęs svečias kun. Antanas Mažukna išvyko. Kun. Mažukna mūsų parapijai atostogų metu padeda jau nebe pirmi metai. Jis laisvai vartodamas lietuvių ir anglų kalbas, atlieka labai daug darbo. Be to, jis parapijiečių yra gerbiamas ir mylimas. Parapijos klebonas,

sekmadienį sakdamas pamokslą, kun. Mažuknai už talką pareiškė padėką.

Jau pradėdamas mokslo

Šv. Alfonso parapijinė mokykla ir vaikų darželis pradeda mokslo metus ateinančią trečiadienį, rugsėjo 5 d. Darbas bus pradėtas pamaldomis 8 val. ryte. Visi tėvai, kurie turi atitinkamo amžiaus vaikų ir kurie šios mokyklos ar darželio dar nelankė, prašomi neatidėliojant juos užregistruoti. Mokyklos vadovybei yra būtina žinoti, tikras vaikų skaičius prieš mokslo metus pradėdant. Kartu pranešama, kad šv. Alfonso mokykla yra vienintelė normali mokykla lietuvių vaikams, vedama griežtai katalikiškojo dvasioj. Mokslo nemo-kamas. Visų lietuvių pareiga savo mokyklą remti ir joje savo vaikus mokyti.

Netrukus pradės darbą ir lietuviškoji šeštadienio mokykla, kur bus mokomi tik lietuvių vaikai tų lituanistikos dalykų, kurie jiems yra būtini, bet dėl įvairių priežasčių normaliose mokyklose arba visai nemokomi arba permaža mokomi. Naujų mokinių registracija ir darbo pradžia bus paskelbta.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuviška vasarvietė

K. Margevičiai įsitaisė gražioje vasarvietėje Oak Lawn Lodge. Vasarvietė yra prie gražaus George ežero, N. Y., netoli Lake George Village, pačiuose Adirondack kalnuose. Norintieji vasaroti gali ten nuvykti, bus lietuviškai ir gražiai priimti. Sekmadieniais visi nemokamai nuvežami į bažnyčią. Ten veikia maudyklės, galima laivais pasivažinėti, žvejoti ir naudotis kitais vasaros ir rudens malonumais.

Lankėsi prel. L. Tulaba

Šią savaitę Philadelphiajį lankėsi prel. L. Tulaba, iš Romos. Jis sustojo šv. Andriejaus parapijoje ir iš ten aplankė kitas lietuviškas parapijas. Be kitko, jis rūpinasi lietuvių studentų — kandidatų į kunigus prieaugliu. Apsilankymą Amerikoje laiko pasisekusių ir naudingų.

Gerėja sveikata

Žinomų prekybininkų K. Kisielių, 300 Wharton St., sveikata po truputį gerėja. Kuris laikas abu sirguliavo, bet jų sūnus, dukterė ir giminės juos pavaduoja. K. Kisielių yra neseniai mirusio šv. Kazimiero parapijos zakristijono sūnus.

Bus chorai. Philadelphiajiai amžinai trokšta savo lietuviškų chorų. Anksčiau čia jų buvo keli ir gan stiprūs. Dabar jie beveik visi pranyko. Teko pasimatyti su chorvedžiais ir pasikalbėti. Jie visi nori chorų, bet trūksta choristų. Šį rūdį pradės stipriau gyvuoti vieną chorą. To tikimasi ir laukiama.

Iš tolimų atostogų

A. Barauskai ką tik sugrįžo iš atostogų. Jiedu keliavo po

Ameriką, buvo nuvykę į gražiąją Floridą, pasiekė Kubą ir aplankė daug kitų įdomių vietų. Laimingai sugrįžo ir pradėjo vėl veikti savo parapijoje. J. Ciachuck sugrįžo iš Colorado. Linkime vėl sekmės šv. Kazimiero parapijoje.

I ateitininkų suvažiavimą.

Ateitininkų judėjimas Philadelphiajį yra gan judrus. Po vasaros darbų, pradeda ruošti planus naujiems veikimo metams. Rugsėjo 1-2 dienomis įvyksta i Rochesterį dalyvauti savo metiniam suvažiavimui. Parvykę turės didesnį susirinkimą ir svarbų pranešimą iš suvažiavimo. Dabar planinami bilietai į ateitininkų balių, kurs bus New York'e. Kas nupirks

Lietuvių studentų suvažiavimas

— Jaunimas tai pavasaris, o studentija gražiausias jo žiedas — taip vienas iš kalbėtojų kreipėsi į tuos, kurie rugpjūčio 18-19 d.d. susirinko pirmąjį Amerikos universitetuose studijuojančių lietuvių studentų suvažiavimą Čikagoje. Ši šventė, prasidėjusi iškilmingu atidarymu, vėliau lydimas darbo posėdžių, literatūros bei dainos vakaro ir bendrų vaišių, praėjo pakilioje ir darbinėje nuotaikoje.

Atidarydamas suvažiavimą, studentų centro v-bos pirm. Vyt. Žvirgždys pareiškė, kad studentija — tautos ateitis ir jos svarbiausias tikslas — Lietuvą prikelti ir atkurti. Į pradžią išrinkti pirm. Adamkevičius ir Mačiuka sekret. Šliupas ir Kamarauskaitė. Pagerbta mirę, žuvę ir tėvynėje bekovoję studentai.

Pirmasis sveikindamas suvažiavimą, Lietuvos konsulas Čikagoje dr. P. Daužvardis pareiškė, kad studentai yra ypatingi Lietuvos ambasadoriai, nes jiems prieinami tie sluogsniai, kurių kiti negali pasiekti. Kvietė neapleidžiant savo tiesioginių pareigų — studijų ieškoti Lietuvai kuo daugiausia draugų bei užtarėjų studentijos ir profesūros tarpe, bendrai dirbti, neatsižvelgiant į skirtingas ideologines pažiūras.

Stud. A. Klimas padarė pranešimą lietuviškos propagandos reikalu amerikiečių tarpe, o adv. Vyt. Vaitiekūnas — Lietuvos laisvinimo reikalu. Pastarasis, plačiau anelvelęs politinę padėtį ir ypač Lietuvos laisvinimo bylos eigą, pareiškė, kad tautinės gyvybės išsaugojimas yra tiek pat svarbus, kaip ir nepriklausomybės atstatymas. Priminęs didži-

uz \$5.000 bilietą, tas bus atlieks ir savo pareigą Ateitininkų Fondui. Iš Philadelphiajos organizuojama ekskursija į tą balių. Bilietus galima gauti pas pirm. V. Volertą, 1529 S. 2nd St. Bilietai įvyksta rugsėjo 23 d. sekmadienį. Prašomi daugiau įsigyti bilietų.

uz \$5.000 bilietą, tas bus atlieks ir savo pareigą Ateitininkų Fondui. Iš Philadelphiajos organizuojama ekskursija į tą balių. Bilietus galima gauti pas pirm. V. Volertą, 1529 S. 2nd St. Bilietai įvyksta rugsėjo 23 d. sekmadienį. Prašomi daugiau įsigyti bilietų.

Vlad. B-s

JŪSŲ SVEIKATA PATAISOMA BE VAISTŲ IR OPERACIJŲ

SEKMINGAI PAGYDYTŲ PACIENTŲ PADEKOS LAISKAI

Įvairių rūšių negalavimai, skilvio, inkstų ir kepenų ligos, tulžies, puslės visoki negalavimai, žemas ir aukštas kraujospaudimas, astma, kvėpavimo sutrikimai, ausų ligos, nervų negalavimai, neuralgija, reumatizmas, judėjimo sunkumai ir kitos ligos.

Šiuo laišku pareiškiu tamstai širdingą padėką už pagalbą pasveikti ir pradėti naują gyvenimą. Per eilę metų kankinausi dėl skausmų kojos ir visam kūne, jokie gydytojai negalėjo man pagelbėti, tad aš kreipiausi į Jus, kad man padėtų savo gydymu be vaistų. Jau po pirmo lankymosi pas jus pradėjau geriau jaustis ir skausmai kojose ir kūne pranyko. Patariu, kad Jūs, dr. Miller, mano laišką ir paveikslą paskelbtumėt laikraštyje, kad kiti sergantieji ir kenčiantieji galėtų pasinaudoti Jūsų pagalba.

Wm. Scheffel, Lawrence, Mass.

Gerb. Daktare Miller,

Ilgiau kaip šešis mėnesius kentėjau dėl žarnų ligos. Jaučiau si labai blogai ir netekau 10 sv. svorio. Tikrenybėje viską mėginau, tačiau nenusitaujo vilties. Dėl nesveikatingumo nustoju dirbęs. Tuomet mane gydė trys gydytojai, tačiau nei vienas negalėjo man pagelbėti mano sveikatą atstatyti.

Pagaliau vienas draugas papasakojo man apie Dr. Millerio gydymo būdą. Nors aš nepilnai tikėjau tuo gydymo būdu, tačiau nutariau šioje srityje ką nors pradėti, nes nenorėjau toliau kentėti. Kreipiausi į dr. Miller ir po kelių savaičių natūralaus gydymo tapau nauju žmogum.

Mano pareiga visiems draugams patarti pasinaudoti Dr. Millerio natūraliu gydymo būdu ir kitiems paaiškinti apie jo gydymo būdą.

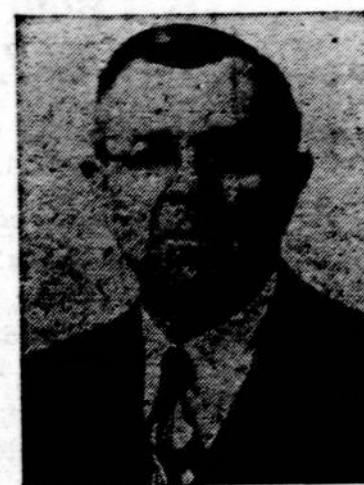
K. Sotos, New York, N. Y.

DAUG PADEKOS LAISKŲ JŪS GALITE MATYTI MANO BIURE

DR. J. MILLER, D. C. Ph. C.
790 Broad Street, Newark, N. J.

PRIMIMO VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryto iki 7:30 vakare.
Tel. MITCHELL 2-0773

Važiuoti iš New York — Hudson Tubs iš Cortland St., 14th St. ar 34th St. 20-30 min. iki Newark. Nuo stoties tik 4 blokal.

SPORTAS

GRAIKAI — LSK 4:2

Po ilgos pertraukos futbolo mėgėjai vėl turėjo progą pamatyti lietuvių futbolo komanda žaidžiant prieš aukščiosios lygos komanda Greek-Americans. Lietuvių komanda žaidė tokio sastato: Bagdonas, Mileris, Steponavičius, Saldaitis, Jegeris, Stasys Kligys, Vytautas Kligys, Adomavičius, Jokubaitis, Kalasinskas, Sabaliauskas, Gražys, Simonavičius.

Lietuvių futbolininkai išėjo į rungtynes su dideliu pasitikėjimu, kad laimės, nes tai pranašavo net ir spauda. Tačiau per didelį pasitikėjimą savimi ir nepakankamas pasiryžimas rezultatus nulėmė priešų naudai.

Pirmo kėlinio žaidimas buvo permainingas ir su didele lietuvių persvara. Jis baigėsi rezultatu.

Antrame kėliny žaidimas daugiau išsilygino ir susidarė pavojingų momentų prie abiejų vartų. 56 min. Gražys, Jegeriui puikiai padavus svedini, iškrito pirmą įvartį. Bet neilga teko šia pergale džiaugtis. Po 3 min. graikai, įvykus susigrąžinimui, pelnė išlyginamąjį įvartį.

Dabar prasidėjo permainingas žaidimas ir rungtynių sparta, kuri jau nuo pradžios buvo nemaža, dar padidėjo. 67 min. Gražys, apvedęs priešų gyniką, vėl padidino pasekmę lietuvių naudai. Po šio įvarčio daug kas tikėjosi lietuvių pergalei. Bet graikai savo išterme bei jėga rezultata išlygina, o 82 ir 86 min. iškerta dar du įvarčius. Lietuviai nenustoję vilties ir, su nemažesne energija bei pasiryžimu kovodami, prieš rungtynių pabaigą iškarto dar vieną įvartį, bet dėl nežinomų priežasčių teisėjas to įvarčio neužskaitė.

Lietuviai (ypatingai puolimas) šias rungtynes sužaidė žemiau savo lygio. Gana gerai ir be didelių prieštū žaidė įvairios (gynikai ir saugai).

Priešaismyje LSK II pralaimėjo graikų rezervinei 2:0.

V. ŠČUKAUSKAITĖ — QUEENS TENISO NUGALĖTOJA

Lietuvos vyrų teniso klasė, kaip žinoma, dar nebuvo pasiekusi Europos lygmens, tačiau moterys tuo atžvilgiu jau buvo pralenkusios vyrus. Šitai dar kartą patvirtino ilgametės Lietuvos teniso meistrės V. Ščukauskaitė. Katilienės pasiekti rezultatai ir čia Amerikoje. Prasiečia sekmdienį įvykusiose Queens apygardos teniso pirmenybėse V. Ščukauskaitė iškovojė pirmą vietą. Pusfinaly ji buvo nugalėjusi Mrs. Nagorski 6-2, 6-3 santykiu. Mrs. Nagorski prieš karą užėmė penktą vietą Lenkijos rinktinėje. Finale V. Ščukauskaitė iškovojo Mrs. Morris 6-1, 6-4 santykiu. Nugalėtoja buvo apdovanota specialiu "Daily Mirror" laikraščio medaliu. Ši sekmdienį prasidėsia New York miesto pirmenybės, į kurias yra pakviesta dalyvauti ir V. Ščukauskaitė. A. M.

— Ši pirmadienį (Labor Day), rugsėjo 3 d. 3 val. pop. LSK žais prieš stiprią lenkų Warsaw komandą Arctic Oval aikštėje, 490 Johnson Avenue, Brooklyn, N. Y. Priešaismyje 1:15 val. p. p. žais klubo rezervinė. Rungtynėse žais buvęs DP lietuvių rinktinės gynikas V. Bazilauškas, kuris atvyks iš Detroito.

— Rugsėjo 9 d. LSK žais prieš Philadelphia lietuvių S. C. komandą Arctic Oval aikštėje. Šiose rungtynėse žiūrovai turės progą pamatyti keletą buvusios Latvijos rinktinės žaidikų.

— LSK futbolininkas Edvardas Skobeika pereitą ketvirtadienį buvo išvežtas į St. Johns ligoninę, kurioje jam buvo padaryta apendicito operacija. Operacija pavyko puikiai.

Futbolo komandos nariai linki Edvardui greitai ir sėkmingai pasveikti.

— Rugs. 24 d. vakare Graikų-LSK rungtynių pertraukos metu Gražinis ir Birutis iškėlė Lietuviai Futbolo Komandai puikius sveikinimus, nupirktus "Domino Sugar Co." darbininkų sudėtomis aukomis. LSK už šią dovaną turia nuosirdų acū.

S. A. — Elvyra Šikšniūtė, gyvenanti Cleveland, Ohio, pasiekė naują Lietuvos rekordą 50 metrų bėgime. Jos pasiekta laikas 6,7 sekundės. Senasis Lietuvos rekordas buvo 6,8. Linkėtina jauna sportininkė ir toliau taip gražiai darbuotis lengvosios atletikos srityje.

Spaudoje skelbta lietuvių lengvosios atletikos varžybos Clevelande įvyks rugsėjo 16 d. (ne rugsėjo 9 d., kaip anksčiau buvo skelbta). Varžybas rengia Clevelando lietuvių sporto klubas "Žaibas". Numatyta ši programa:

Vyrams: 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1600 m., 3200 m., 5000 m., 10000 m., 15000 m., 20000 m., 30000 m., 40000 m., 50000 m., 60000 m., 70000 m., 80000 m., 90000 m., 100000 m.

Motėrimams: 50 m., 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1600 m., 3200 m., 5000 m., 10000 m., 15000 m., 20000 m., 30000 m., 40000 m., 50000 m., 60000 m., 70000 m., 80000 m., 90000 m., 100000 m.

Jaunimams: (1933-35 m. gim.) 60 m., 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1600 m., 3200 m., 5000 m., 10000 m., 15000 m., 20000 m., 30000 m., 40000 m., 50000 m., 60000 m., 70000 m., 80000 m., 90000 m., 100000 m.

Jaunėms: (1936 m. gim.) 60 m., 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1600 m., 3200 m., 5000 m., 10000 m., 15000 m., 20000 m., 30000 m., 40000 m., 50000 m., 60000 m., 70000 m., 80000 m., 90000 m., 100000 m.

Mergaitėms: (1935 m. gim.) 60 m., 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1600 m., 3200 m., 5000 m., 10000 m., 15000 m., 20000 m., 30000 m., 40000 m., 50000 m., 60000 m., 70000 m., 80000 m., 90000 m., 100000 m.

Iškilus pageidavimams, programa gali būti ir papildyta. Pageidavimus siųsti ir registruotis prašoma iki rugsėjo 9 d. šiuo adresu:

Algirdas Bielskus, 770 East 91st St., Cleveland 8, Ohio. Tenka pabrėžti, kad šios varžybos nėra oficialios Amerikos lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės.

LSK žaibas

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Povilas Vaitonis, išvykdamas į Kanados pirmenybes Vancouverį, dėkoja visiems šachmatų bičiuliams už piniginę ir moralinę paramą. Iš Bostono jis gavo \$101.— ir Chicago \$52. Kitas lėšas sudėjo kanadiškiai: Hamiltono lietuvių parapija \$50, Hamiltono ateitininkai \$43, Toronto Vytis \$160.— ir Hamilton Chess Club \$50.

Vaitonis kiek nuogastauja, kad visuomenės paremtas jis bus verčiau daugiau stengtis ir bijoti, kad kartais nepersitengtų. Šiaip, į pirmenybes jis išvyko su nebloga nuotaika.

Illinois pirmenybėse, Chicagoje (rugsėjo 1-3) greita Chicago meistrė Povilo Tautvilos žada dar dalyvauti Aleksandro Zujus, Vladimiras Karpuska ir Ramasauskas.

Chicago lietuvių turnyrą laimėjo Aleksandras Zujus, surinkęs 8-1 taškų (pralaimėjo Estkai), 2 v. Estka 6½ t. Dėl trečios vietos varžosi Šalauškas ir Kaunas. Meistris Tautvilas nedalyvavo.

K. Skėma ir K. Merkis šiandien pradeda savo kovas New England pirmenybėse, kurios vyksta New Haven, Conn. RYMCA rūmose (prieš pat stotį) nuo rugs. 31 iki rugsėjo 3 d.

Bostoniškis And. Keturakis pakviestas į Bostono rinktinę prieš Montreal miestą. Taigi, Bostono rinktinėje dalyvaus 3 lietuviai: Skėma, Merkis ir Keturakis.

Rungtynės bus rugsėjo mėn. Rutland, Vt.

Edvardas Pažėra pasižymėjo Sao Paulo, laimėdamas pirmą vietą, rašo Tėviškės žiburiai.

Skaitykite ir platinkite "Darbininką"

IESKOMA 45-50 metų moteriškė, mokanti ir angliskai, kuri galėtų prižiūrėti 2 berniukus dienos metu, kai vyras dirba. Kreiptis laišku sekančiu adresu: Adomas Narbutas, 7110 Grand Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PAIESKOJIMAS

Ona Lauryna, gyvenanti 608 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. ieško savo sesers dukters Petronėlės Zaveckitės, kilusios iš Turgalaukio, Liudvinavo valsč., Marijampolės aps., gyvenančios Argentinoje.

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — Insured and Bonded Local & Long Distance Moving 326-328 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

SO 8-4476

Dr. Joseph F. Antanėlis OPTOMETRISTAS

515 E. BROADWAY South Boston, Mass. Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais Vakaraiais nuo 7 iki 9-tai Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai

Davenport 6-0259

RALPH KRUCH FOTOGRAFAS

65-23 Grand Avenue Maspeth, N. Y.

Patentino Brocktoniečius per 50 metų, teikdama angliū ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Angliū-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass. Tel. 189

J. CORONIS & SON FURNITURE CO.

168 W. PEARL ST., NASHUA, N. H. Tel. 4008

Mažos rėndos — Mažesnės kainos

Veltui pristatymas — Išsimokėjimui

Ateikite į krautuvę, kurioje garantuotas sutaupymas

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SONUS EDWARD MISIUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užteiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MŪS

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Monuments and Markers Cemetery Lettering NASHUA MONUMENT CO. 83 Kinsley St. Tel. 2155-W Nashua, N. H.

PARDUODAMI NAMAI

MASPETH, L. I. Visi turi po tuščią florą dviem seimoms su 11 kambarių, aliejum apšildomi — \$6900. Panašus namas, tik mūrinis, kainuoja \$14.000.

JAMAICA NORTH, tarp 8 Ave. ir BMT Sub, visas tuščias dviem seimoms mūrinis namas su balkonais (porčiais) — 2 automobiliams garažas, apšildomas — \$15.500.

Taipgi turime visokių namų, visose miesto dalyse, senų ir naujų.

B. ZINIS

361 Union Ave., Brooklyn, N. Y. REpublic 9-1506 EVERgreen 4-3487

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirminė — Eva Markienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298. Ace-Pirminė — B. Gailūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stefanija Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Tel. So-8-6029.

Finansų Rašt. — B. Čiulienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-9-0418.

2dininkė — Ona Sauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Ivarikdarė — M. Matejosiūnė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Drugią savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7.30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. 10venth St., So. Boston, Mass. Visas draugijos reikalus kreipkitės pas protokolų redaktinką.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Res. 37 Oriole Street

WEST ROXBURY, MASS.

Tel. PA-7-1233-W

Automatic Laundry

Namie skalbti neapsimoka.

Atneškite baltinius mums ir

kai bematant išskalsime

gerai ir pigiai.

396 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

PIRKITE NAMUS

WILLIAMSBURG — arti Apreškimio lietuvių parapijos bažnyčios — 8 seimynų namas su tuščiu butu parduodamas pigia kaina.

WOODHAVEN — arti Forest Park — ir kitose apylinkėse turime gražių namų parduoti.

Namų pirkimo bei pardavimo ir visokios apdraudos (insurance) reikalais gerai patarnaus:

J. P. MACHULIS

Real Estate & Insurance

8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

ALAVIJA

Alavija (Alijošius)

yra gera nuo vidurių

rietų nemalimo, užkietėjimo, malšimo

gumbo ir dieglių, jeigu galva

skauda nuo netikuso

maisto arba jautiesi prarūgęs, ap sunkintas. Paimk

Alavijos grūdėlių ne daugiau

kaip žirnio didumo, sukratyk

gerai ir nuryk, arba sutarkyk

Alaviją vandenyje ir išgerk.

Pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos

svaras \$2.50. Mažiau perkant

6 uncijų už \$1.00. Prisiunčiam

į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus

VERONICA R. VALANTIEJUS

Laisnuotas Graborius

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street

Maspeth, N. Y.

ZUPP'S BAR TELEVIZIJA

JOS. ZEIDAT, JR., Savininkas

Visų lietuvių mėgiamiausia, moderniškai įrengta užeiga —

Ideališka vieta pavišėti ir pavalinti svečius.

VISOKIŲ RŪŠIŲ GERIMAI IR UŽKANDŽIAI

MALONUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

Prašome užteiti ir patikinti.

411 GRAND STREET

Tel. EV. 4-7729 BROOKLYN, N. Y.

V. GERULAIČIO

Transporto Kontora

Atlieka baldų, prekių, keleivių ir jų bagažo

PERVEZIMO DARBUS

Aptarnavimo kainos žymiai mažesnės kaip kitur.

Rašykite: 671 WALES AVE., BRONX, N. Y.,

arba telefonuokite: MELrose 5-3149 nuo 6 val. iki 10 v. vak.

DAKTARAI ir LAIDOJIMO BIURAI

New Yorke

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius — Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garsz

Graborius — Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

F. W. Shalins

(Salinskas)

Laisnuotas Graborius

Suteikiam Garbingas

Laidotuves

— \$150 —

KOPYCIĄ SUTEIKIAM

NEMOKAMAI

84 - 82 Jamaica Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Kitur

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman

(Ramanauskas)

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Moderniška laidojimo įstaiga

Didelė, graži kopyčia, erdvi salė

Pakeleiviams suteikiama

nakvynė

Viskas nemokamai

Kreipkitės dieną ir naktį

Bostone

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

Pamaldos už kun. V. Pinkaus vėlę

Rugsėjo 3 d. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje 10 val. ryto bus atlaikytos gedulingos pamaldos už kun. V. Pinkaus vėlę. Kadangi rugsėjo 3 d. yra nedarbo, tai laukiama, kad pamaldos atsilauks daug parapičių, nes daugelis dar prisimena, na velionies gražią darbuotę šioje parapijoje.

Kunigų Vienybės C. Valdybos posėdis

Pirmasis po suvažiavimo įvyko New Yorker viešbutyje rugpjūčio 23 d. Perskaičius suvažiavimo protokolą, nutarta kas mėnuo siuntinėti kunigams aplinkraščius primenant vieną ar kitą suvažiavimo nutarimą ir kas darytina jiems įgyvendinti. Pirmuoju tokiu reikalu pabrėžtas Mindaugo krikšto minėjimas. C. Valdyba yra nutarusi išleisti ir brošiūrą apie Lietuvos krikštą. Pirmininkas prel. J. Balkūnas įgaliotas Kunigų Vienybės atstovauti Am. Liet. Bendruomenės Laikinajam Komitete.

Prel. Pr. Juras

dalyvavęs Kunigų Vienybės C. Valdybos posėdyje, pirmą kartą aplankė naują pranciškonų vienuolyną ir "Darbininko" spaustuve. Buvo labai patenkintas gyvu naujo kultūrinio židinio darbu.

Vajaus reikalai

Šį šeštadienį per J. Ginkaus radiją kalbės Br. Kulys, o per J. Stuko radiją bus transliuojamas pasikalbėjimas su Vajaus komiteto pirmininku adv. Pr. Aleksiu.

J. Petrėnas pasitraukė iš "Vienybės"

J. Ginkaus radijas pereiną šeštadienį pranešė, kad rašytojas Juozas Petrėnas, buvęs "Vienybės" redaktorius, pasitraukė iš pareigų.

Papildė choro valdybą

Pasitraukus Operetės choro valdybos pirmininkui, nauju išrinktas B. Gedeika, o reikalų vedėjui išvykus į Clevelandą, jo vieton išrinktas L. Vakselis.

PADEKA GERADARIAMS

Neseniai seselė M. Immaculata iš Pittsburgh, Pa., kartu su sesele M. Lorena aplankė savo mamytę Salomėją Miltenienę, gyvenančią Brooklyne. Ta proga giminės ir geradariai seselės gražiai priėmė, pavaišino ir paaukojo aukų Seselių Pranciškiečių vienuolynui. Seselės ir Salomėja Miltenienė visiems nuoširdžiai dėkoja.

Patikslinimas

"Darbininko" 36 nr., rugpjūčio 24 d. laidoje, J. Žilėvičiaus atsisaukime į lietuviškų parapijų choras, buvo praleista pora eilučių, kurias čia patiksliname.

Į bendrą chorų praktiką, kuri įvyks rugsėjo 5 d. 8 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje, pasiroditi bendram giedojimui šv. Patriko Katedroje rugsėjo 9 d. 4 val. p. p. minint karaliaus Mindaugo ir Lietuvos krikšto 700 metų jubiliejų, yra pakviesta ir Harrisono Sopulingosios Dievo Motinos parapijos choras, vedamas A. Kačanausko ir Lindeno tautinis choras, ved. J. Čižausko.

Jungtinių chorų vedėjas p. J. Žilėvičius į minėtą chorų praktiką kviečia ne tik visus choristus, bet ir visus lietuvių galinčius ir norinčius prisidėti prie numatytų atsisaukime giesmių bendro giedojimo.

Proga padėkoti

Didžiojo New Yorko Tremtinių Pagalbos Vajaus komitetas savo posėdyje rugpjūčio 22 d. nutarė papiginti tarifą, kad didesnis tremtinių skaicius galėtų padėkoti savo kvietėjams vajaus koncerto leidinyje. Tokioms padėkoms skiriamas vienas aštuntadalis leidinio puslapio už 4 dol. Norintieji tokias padėkas savo kvietėjams pareikšti privalo BALFo adresu prisiųsti savo ir savo kvietėjų pavardes ir adresus ir 4 dol. pinigais, čekiu ar money orderiu.

Pianistė S. Levickienė

iš S. Bostono vėl grįžo į Brooklyną. Ji čia duos pianino pamokas ir akompanuos dainininkams bei baletininkams. Lietuvoje ji buvo Klaipėdos ir Kauno konservatorijos mokytoja ir Kauno teatro koncertmeisterė.

25 metai WWRL stočiai

Long Island radijas WWRL, per kurį transliuojama Juozo Ginkaus lietuviškoji programa, rugp. 25 d. minėjo 25 metų sukaktį. J. Ginkaus radijo štabas pasiuntė sveikinimus ir gavo dovanų laišką su 5 sidabriniais JAV doleriais, nuleistais 1985 m.

Med. gydytojas Sidagis

keletui dienų yra sustojęs New Yorko uoste. Jau pora metų, kai jis, kaip DP gydytojas, lydi tremtinių transportus į įvairius kraštus. Jo šeima gyvena Vokietijoje.

Aukos Darbininkui

N. N., Brooklyn, N. Y. \$5.00
J. Waitkus, Philadelphia, Pa. \$1.00
J. Suopys, Detroit, Mich. \$1.00
Nuoširdžiai dėkojame.
Administracija

STEIGIAMAS LITUANISTIKOS INSTITUTAS

Iš New Yorko Liet. Tremtinių Draugijos kilusi iniciatyva privedė prie eilės čia gyvenančių lietuvių pasitarimų, kurių metu nutarta steigti mūsų mokslus einančią arba mokslą nutraukusią jaunuomenę aukštuosius liuanistikos kursus — institutą. Klausytojai galėtų eventualiai pasiroditi liuanistais Lietuvos mokykloms, o kiti šiaip jau pagilintų savo žinias. Klausytojai turėtų studijuoti kūrą gauti atitinkamą pažymėjimą. Klausytojų amžius neribotas, o mokslas nemokamas. Dėstys žinomi savo sričių specialistai, Lietuvoje moka aukštuosius mokyklose. Pats institutas veiks Brooklyne. Vieta, atidarymo laikas ir reguliavimas bus paskelbta vėliau. Paskaitų laikas bus parinktas pagal klausytojų pageidavimą. Jeigu nesusidarytų minimalus užsirašiusių skaicius, institutas darbo ne pradėtų.

Reikia tikėtis, kad mūsų patirtingoji jaunuomenė mielai pasinaudos šia puikia proga ir gausiai užsirašys klausytojais.

Užsirašyti galima ligi šių metų rugsėjo 15 d. "Darbininko" (680 Bushwick Ave.), "Vienybės" (412 Bedford Ave.) redakcijose ir pas org. komisijos narius.

Jok. J. Stukas, Newarko liet. radio programos vedėjas, buvo teisėju įvykusiame polkų konkurse New Yorko, rugpjūčio 27 d. Konkurse dalyvavo ir lietuviai.

Viešnia iš Kubos

Pereitą savaitę Brooklyne pas savo gimines lankėsi A. Zaliaduonytė, atvykusi iš Kubos. Ji su giminaitėmis aplankėsi "Gabią", savo tėvui, kuris labai mėgsta lietuvišką muziką, nupirko lietuvišką plokštelę. Be to, paprašė jai siuntinėti knygų naujienas ir lietuviškos periodikos.

Balerina Ald. Šlepetytė

keletui dienų yra atvykusi iš Detroito į New Yorką. Prieš patekdamas Amerikon, ji šoko Paryžiaus baletu ir gastroliavo Portugalijos ir Ispanijos sostinėse. Dabar kviečiama šokti žymiuose JAV baletu vienetuose. Ketina apsigyventi New Yorko.

Rašytojas Adolfas Mekas

neseniai pašauktas JAV armijon, baigęs apmokymą, gavo atsižymėjimo medalį kaip geriausias šaulys. Numatoma, kad su daliniu jis netrukus išvyks į Vokietiją.

BOSTONO ŽINIOS

Lituanistikos mokykla pradės darbą rugsėjo 15 d.

Praeitais metais Bostono šeštadieninėje mokykloje mokėsi per 100 mokinių. Veikė visos pradžios mokyklos ir visos gimnazijos klasės. Stengiasi eiti kursą pagal tremties mokyklos programą.

Šį rudenį mokykla pradės jau trečiuosius mokslo metus. Taip pat veiks visos pradžios mokyklos ir visos gimnazijos klasės. Vietos lietuvių parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis maloniai sutiko ir toliau leisti naudotis mokyklos reikalams parapijos mokyklos patalpomis, šviesa, kuru bei ūkinės priežiūros personalu. Mokykloje praeitais metais dirbo 10 mokytojų. Liet. Kult. Rėmėjų ir tėvų rūpesčiu, visiems mokytojams per praėjusius dvejus metus mokėtas minimalus atlyginimas bus mokamas ir šiais metais.

I vietą dvejus metus rūpestingai ir sėkmingai vadovavęs mokytojas V. Kulboko, kuris pasitraukė iš pareigų dėl sveikatos, mokyklos vedėju paskiriamas mok. K. Mockus.

Visi į pikniką

Pirmadienį, rugs. 3 d. yra darbo šventė — Labor Day. Šią dieną Brockton'e, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų Vienuolyno sodyje, įvyksta didelis piknikas. 10:30 val. — iškilmingos šv. mišios ir naujos prieglaudos namo pašventinimas. 12 val. — šilti lietuviški pietūs. Po pietų pradėsima graži ir įdomi programa. Kviečiame visus!!! Autobusai nuo šv. Petro bažnyčios, So. Bostone į Brocktoną išeina 9:15. Kelionė ten ir atgal — \$1.25.

BALF skyriaus piknikas įvyko rugpjūčio 19 d. Romuvos Parke, Brocktone. Žmonių dalyvavo apie 1000. Pelnas liks keli šimtai dolerių.

Komp. Juozas Žilėvičius iš Elizabeth, N. J. svečiavosi Bostone. Buvo sustojęs pas savo gimines, D-rus Gimbutus, Dorchesterį. Aplankė komp. Jeronimą Kačinską ir kitus.

JAU IŠEJO "AIDŲ" 7 Nr.

Po vasaros atostogų išspaudos išėjo 1951 m. AIDŲ 7 numeris, kuriame yra šie straipsniai: vysk. V. Brizgys — Tautinių kultūros vertybių vieta savose bažnyčiose, Stasys Yla — Didysis aivaras (atsiminimai apie Balį Sruogą Stutthofe), Juozas Girmis — Žinojimo prievarta ir tikėjimo laisvė (filosofinis straipsnis) ir Zenonas Ivinskis — Lietuva dviejų amžių sąvartoje. Grožinė kūryba šiame numeryje atstovauja O. V. Milašius, Juozas Kėkštas ir S. Prapuolenytė.

Apžvalginėje dalyje rašo A. Mažiulis apie kan. A. Sabaliauską — Žalią Rūtą, Aug. Raginis recenzuoja Vinco Ramono knygą "Dulkės raudonam saulėleidy". Mokslo skyriuje rašoma apie šių dienų gamtos mokslų milžiną Louis de Broglie, Meno skyriuje, paminėta muziko J. Žilėvičiaus 60 metų amžiaus sukaktis, o visuomeninio gyvenimo apžvalgoje Juozas Alaušius iškelia įdomių minčių lietuviškos knygos klausimu dabartiniais laikais.

Žurnalas iliustruotas lietuvių dailininkų kūrinių bei meniškais foto darbais. Šiame numeryje yra P. Augiaus medžio raizgynas — Grybautojos, A. Tamošaitienės kilimas — Mindaugo žmonos Mortos krikštas, — išauktas prel. P. Juro užsakymu, Jono Rimšos paveikslas iš Pietų Amerikos indėnų būties, A. Krivicko — "Gėlynas", A. Galdiko — Suvalkijos peizažas, ir Vyt. Mažello foto nuotrauka — Lietuvaitė. Be to, numerį pagyvena grakščios T. Valiaus vinjetės.

Du minėjimai

Rugsėjo 2 d. Bostono lietuvių visuomenė minėjo Lietuvos Karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų sukaktį ir rugsėjo 8-ją Marijos gimimo šventę ir D. L. K. Vytautą.

Iškilmių tvarka: 10 val. šv. Petro lietuvių bažnyčioje iškilmingos pamaldos: šv. mišias atlaikys prel. dr. K. Urbanavičius; pamokslą pasakys prel. Pr. Juras.

2:30 val. popiet Municipal Building salėje įvyks masinis Bostono lietuvių susirinkimas; kalbės dr. Petras Kaladė ir S. Sužiedėlis; pakviestas ir garbės konsulas adv. Šalna; meninę programą dainų atlikis solistas Stasys Liepas, muzikas Jeronimas Kačinskis ir muzikos mokytoja Alicija Plevokaitė.

Iėjimas neapmokamas. Salėje bus daroma rinkliava. Pelnas dalis eis BALFo naudai.

Visa lietuviško Bostono visuomenė yra kviečiama dalyvauti.

A. L. R. K. Federacijos Bostono skyriaus valdyba

Inž. A. Čaplikas, ALT Bostono skyriaus pirmininkas, pasitraukė iš Lithuanian Melody (Lapėno) radio programos tvarkytojų tarpo.

Šv. Petro par. choras rugp. 19 d. buvo autobusų išvykės į Cape Cod išskylauti.

Dr. Marija Gimbutienė grįžo iš Žaliųjų Vermont kalnų, kur su savo dukrelėmis praleido apie mėnesį atostogų. Dr. J. Gimbutas ten atostogavo su savo šeima porą savaitę.

Daugiau žmonių dalyvavo. Šiais metais Kennebunk Port, Me., Tėvų Pranciškonų suruoštoje Lietuvių Dienoje iš Bostono dalyvavo daugiau žmonių negu kitais metais.

Kap. Vilimas Šinkus, ištarnavęs daugiau kaip 20 metų Mas. valstijos policijoje, o per paskutinius 5 metus buvęs jos vadu — kapitonu, išėjęs į pensiją, dabar eina svarbias pareigas Eastern Mass. Street R'way autobusų transporto įmonės tarnautoju samdymo mo biure. Kapitono žmona Veronika yra žinoma tremtinių labdarė.

Daro \$8-10,000 apyvartos, kad ir vasaros metu, bet Liet. Pil. D-ja savo naujos patalpos ir mėnesį turi \$8-10,000.00 apyvartos.

Dalyvaus Brocktono mūgėje (Fair). Be kitų įvairių Brocktono mūgėje bus ir įvairių tautų liaudies šokių paradas. Yra pakviesta ir Bostono tautinių šokių grupė. Rugsėjo 8d. po pietų dalyvaus grupės jaunumečiai, o sekmadienį suaugusieji.

Mirė K. Kontautienė. Rugpjūčio 27 d. Bostono miesto ligoninėje pusę metų sirgusi Kotrina Kontautienė — Brauklytė, 54 metų amžiaus, gyvenusi Hartford St. So. Bostone. Kilusi iš Žemaitijos, Kartėnų parapijos, gyvenusi Kretingoje, Klaipėdoje ir Palangoje, Vokietijoje gyveno Bayreuth storiuje rašoma apie šių dienų gamtos mokslų milžiną Louis de Broglie, Meno skyriuje, paminėta muziko J. Žilėvičiaus 60 metų amžiaus sukaktis, o visuomeninio gyvenimo apžvalgoje Juozas Alaušius iškelia įdomių minčių lietuviškos knygos klausimu dabartiniais laikais.

LIETUVOS VYČIŲ SEIMO ŠOKIAI

Grand Ballroom

HOTEL NEW YORKER

JOE THOMAS orkestras

Penktadienį, Rugsėjo 7 d., 1951

9:00—1:00 val.

Bilietai \$1.50

New Yorko gub. Thomas E. Dewey (deš.), ilgai keliavęs po Tolumos Rytus, parskrido į Seattle, Wash. Jis žurnalistams pareiškė, kad komunistai nori tik taimėti karui laiko. Kairėje — jį pasitiktas Washingtono gub. Arthur Langlie.

Cambridge, Mass.

I Kennebunk Porte įvykusi Lietuvių dieną dalį Cambridge lietuvių buvo nuvežęs A. Daukantas, o kitus — J. Mackevičius ir J. Malinauskas. Dėkui už paramą!

Kun. J. Petrauskas, parapijos vikaras, visu įtempimu taiso N. J. Seserų vienuolyną, kuriam remonto jau seniai reikėjo. Dabar labai reikalinga geros valios žmonių parama aukomis ir darbu. Prisidėkite!

P. Žukas, vyčių kuopos pirmininkas, grįžo iš karo laivyno pratybų, kurias jis kas met turi pakartoti. Jis yra rezervistas.

T. Aneliaskienė su 3 vaikais atvyko iš Vokietijos pas savo tėvelius Bruožius ir seserį Paluilienę. Jos vyras dėl nesveikatos liko Vokietijoje.

J. Jakutis, tarnaujantis kariuomenėje, iš Kalifornijos buvo atvykęs savo tėvelių lankyti ir pasilsėti. Paviešėjęs vyks tiesiai į naują paskyrimo vietą — Seattle, Washington.

J. Bažinskis sūnus Edvardas išvyko atostogų į Brant Rock, o į Cambridge atvyko iš Rumford, Me. A. Zalneraitis su anūkiemis Louisa ir Ruth.

I Brocktoną, N. J. Seserų rėmėjų rengiamą pikniką-gegužinę, autobusai išeis rugsėjo 3 d. (Labor Day) apie 10 val. nuo lietuvių bažnyčios. Šiais metais Seselės parama labai reikalinga. Visi dalyvaudami Seselių parengime jas paremsime.

ATLIEKAME ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS

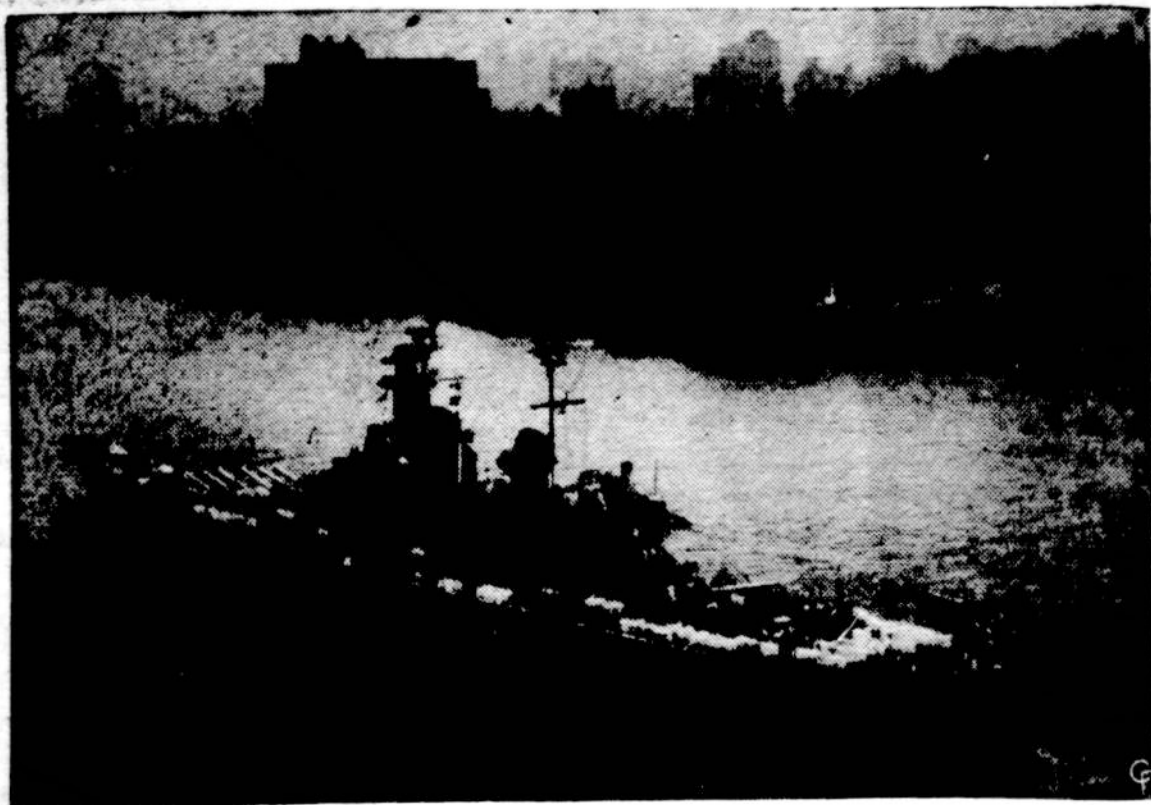
FORUM PRESS yra lietuviška, moderni spaustuve, kurios savininkas yra A. Peldzius, ilgametis buvęs "Darbininko" administratorius. Šioje spaustuve yra atliekami įvairūs spaudos darbai; kaip tai: konstitucijos, mokesčių knygelės, pamfletai, plakatai, įvairūs tikietai, laiklankos, antrės, vėkai, vestuvių pakvietimai — Wedding Invitations ir tt.

FOTOGRAFIJOS būdu — Offsets perspausdinamos: maldaknygos, mokyklų vadovėliai ir tt. Visais spaudos reikalais kreipkitės:

FORUM PRESS

P.O. BOX 22

BROCKTON 68, MASS.

Karo laivas U. S. S. Wisconsin New

Yorko dangoraižių pastovėja.